

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 24—	12—	6—	2—
v upravnishvu prejemati:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 22—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan sveder življenja in delovanja.

Imenitni veljajo: peterostopna petletna vrsta za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvale vrsta 20 vin.
Postano vrsta 30 vin. Pri večjih inšercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inšerti t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 25—	13—	6-50	2-30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 30—	15—	7-50	2-30

Vprašanjem glede inšertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

V smislu § 17. družbenih pravil

se sklicuje

občni zbor

delniške družbe

Narodne tiskarne

za sredo, dne 10. junija 1914 ob
6. uri zvečer, v uredniških pro-
storih, Knafljeva ulica št. 5.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo upravnega odbora o poslovnem letu 1913 in predložitev bilance za dan 31. decembra 1913.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora in podelitev absolutorija.
4. Predlogi upravnega odbora glede razdelitve čistega dobička.
5. Volitev nadzorstvenega odbora.
6. Posamezni nasveti.

Opomba: § 16. Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svojo delnico saj 5 dni pred občnim zborom vložiti v družbeno blagajnico.

Upravni odbor Narodne tiskarne.

Brez kontrole.

Sleparija, ki se je zgodila pri državnozbornski volitvi na Notranjskem ima torej, kakor se je dognalo, svoj izvor v deželni dvorcu in so njeni duševni očetje deželni odborniki dr. Lampe, dr. Pegan in dr. Zajec. Ni sicer verjetno, da bi deželni glavar dr. Susteršič ne bil čisto nič vedel in čisto nič slutil, saj je pri prvih predpripravih gotovo sodeloval, pač pa je verjetneje, da je za vso stvar prav natančno vedel, pa se je pred izvršitvijo raje umaknil, ker bi mu znala le kako škodovati kot deželni glavarju. Lampe, Pegan in Zajec pa so svoje dejanje takorekoč priznali in pade nanje vsa odgovornost. Ker so pač zavarovani pred neprijetnostjo, da jih sodišče vzame za nekaj časa pod gostoljubno svojo streho, vest jim pa ne bo nič očitala,

ker je sploh nimajo, gledajo s tihim zadovoljstvom na uspeh svojega dejanja in se morda še vesele, da je vsa javnost spoznala njihovo prekanjnost in bo stercorja plebs, na kateri sloni vsa njihova veljava, zrla nanje s tistim občudovanjem, ki ga goji za drzne tihotapce in podobne ljudi.

Lampe, Pegan in Zajec so »circulando« rešili predlog na razpust postojnskega gospodarskega odbora in potem stvar v »Slovencu« zvičajno nekoliko zasukali in razširili, da bi mogli vzporediti proti Lavrenčiču atentat na čast in ga s tem pri volitvi premagati.

To »circulando« reševanje deželni zadev so klerikalci spravili naravnost v sistem pri deželnem odboru. Njih namen pri tem početju je popolnoma jasen: **Deželni odbornikioma dr. Trillerju in grofu Barbo hočejo na ta način prikriti različne stvari, ki bi jih znale posebno zanimati.** Tako pa rešuje klerikalna družba »circulando« kar se ji zdi, vedno tako, da grof Barbo in dr. Triller ničesar ne veta in pri taki množini aktov kakor jih je pri deželnem odboru, marsikake stvari sploh nikoli izvedeti ne moreta.

Postopa se prav preprosto. Klerikalci se lepo med seboj pomenijo kaj in kako, podpišejo svoj sklep in pravijo, če se jim pride na sled, da je bila stvar »circulando« rešena — seveda tako, da grof Barbo in dr. Triller nista ničesar vedela.

Klerikalci so na ta način faktično premenili deželno ustavo. Poleg deželnega odbora so si ustanovili še nekaj višji deželni odbor, v katerem sede sami klerikalci, dr. Susteršič, Zajec, Lampe in Pegan in ti rešujejo »circulando« kar se jim ljubi in zlasti seve take stvari, ki bi jih radi skрили pred grofom Barbom in dr. Trillerjem. To nam priča Lavrenčičev slučaj.

V tem slučaju se pač ni nič mudilo. Gospodarski odbor postojnski še danes ni razpuščen. Prav lahko bi bili klerikalci še počakali do prihodnje seje deželnega odbora. Toda klerikalci tega nalašč niso storili. Njim je bilo na tem, da omogočijo lopovski atentat na Lavrenčiča in z lopovščino pomagajo koritarju Pogovčniku do zmage. Zato niso poča-

kali na sejo dež. odbora, zato so stvar »circulando« rešili kot silno nujno — pa še do danes ni razpuščen gospodarski odbor postojnski, Lavrenčič pa tudi ni odstavljen in tudi ne bo.

Pri tem pride v poštev še sledeče: Deželni odbornik dr. Triller je bil dne 18. t. m. do 5. popoldne v dež. odboru. Bil je torej v dvorcu navzočen, ko so Lampe, Pegan in Zajec skušali svoj predlog, a dr. Trillerju ga niso dali podpisati. Vedeli so, da je navzočen, pa so mu nalašč skрили svoj sklep. Da je to ne le nepostavno, ampak naravnost nepošteno dejanje, je jasno kakor beli dan.

Klerikalno lopovstvo se je posrečilo. S sumničanjem in obrekovanjem so klerikalci pri volitvah premagali Lavrenčiča. Goljufija je zopet enkrat zmagala, Lampe, Pegan in Zajec pa so triumfatorji.

Storjeno volilno lopovstvo nam je pa odprlo vpogled za kulise deželnega odbora. Že tako ni nad deželnimi odbori nobene kontrole in dostikrat je bilo že izraženo zahtevanje, naj se ustanove posebni kontrolni organi, ki bodo zlasti nadzorovali gospodarstvo deželni odborov. Nikjer bi to ne bilo tako potrebno, kakor pri nas na Kranjskem, saj vidimo na svoje oči, kako ta deželni odbor dela z deželnim denarjem. Tako dela ta deželni odbor, da je v kratkih šestih letih napravil milijone dolga, pa nazadnje je deželne doklade strahovito zvišal. Edina kontrola počenja deželnoobdorske večine sta grof Barbo in dr. Triller, a zdaj smo spoznali, kako se znajo klerikalci odtegniti tudi tej kontroli. Način je preprost in se imenuje: **circulando** reševanje. Čemu naj bi pa grof Barbo in dr. Triller vse vedela in videla? Klerikalci vendar veliko laglje izhajajo, če se odtegnejo kontroli grofa Barbota in dr. Trillerja in lepo med seboj in za njiju hrbtom rešujejo kar jih zanima. Tako se dajo za hrbtom grofa Barbota in dr. Trillerja ukreniti najimenitnejše poteze, skleniti največje krivice in tudi postavolomnosti, saj ni nobene kontrole. In koliko denarja se da circulando nakazati.

Avstrijska delegacija.

V ponedeljkovi plenarni seji avstrijske delegacije je govoril, kakor smo že omenili, min. predsednik grof Stürgkh. Najprej se je pečal z železniško zvezo monarhije z Dalmacijo. Proga deželna meja - Karlovec je bila otvorena 28. decembra 1913, zveza Novo mesto - Metlika - Karlovec pa se je danes slavnostno otvorila. Gradbena dela na ogrski progi takozvane liške železnice so v polnem teku, tako da bo ta proga najbrže že pomladi l. 1917. izročena. Dalmatinski del te proge Pribudica-Knin bo tudi pravočasno zgrajen. Kar se pa tiče zveze Splita čez Aržano do Bugojne, je bila proga Bugojno-Aržano sprejeta v bosanski program, dalmatinski del te proge bo pa tudi pravočasno izvršen.

Grof Stürgkh je rekel nadalje, da priznava potrebo notranje konsolidacije v interesu zunanje politike. Gre za veliko število nacionalnih problemov, ki zavzemajo v posameznih deželah različno obliko ter zahtevajo, da se na različni način z njimi ravna. Že to pomenja velik uspeh, če se vladi posreči, v to mozaičko delo vlagati kamenček h kamenčku. Kratek pregled dela, ki ga je vlada izvršila v zadnjih letih, dokazuje, da je vlada mnogo podvzela, da se ji je marsikaj posrečilo in da je v nekaterih deželnih zastopih zopet vzbudila javno življenje. To delo nikakor še ni dokončano. Glavna stvar še ni dosežena, ker se v eni najlepših in najvažnejših dežel države še ni posrečilo, olajšati narodnostni problem ter ga dovesti do koristnega razvoja. Min. predsednik je potem polemiziral proti baronu Becku ter rekel, da je Beckovo ministrstvo na tem bolehalo, da so skupaj delovale osebe, ne da bi se pa prej dosegla v stvari edinost na narodnostnem polju. Nato je zagovarjal češke ministre svojega lastnega ministristva — ti niso tako slabi kakor Kaizl.

Min. predsednik je ugovarjal izvajanjem nekaterih delegatov, kakor da bi se Avstrija nahajala v trajni ustavni krizi. Svaril bi pred tem, kar se je pesimističnega. Vlada ne deli tega pesimizma, ker gre za mimo-

idočo epizodo, ki jo hoče vlada čimprej zopet prevesti v popolnoma normalno stanje parlamentarnega življenja. Min. predsednik se je na to protivil trditvi, da je samo vlada odgovorna za sedanj položaj, nadalje da se pripisujejo vsi nedostatki našega političnega, gospodarskega in finančnega življenja zadnjih let § 14. in pa trditvi, da je vlada komodna. Osvoboditev češke deželne ustave bo omogočila tudi delazmožnost državnega zbora. Naloga vlade bo, ustvariti s strankami reformo poslovnika.

V par dneh bo predsednik drž. zbora storil prvi korak, da izvrši nalogo, ki mu jo je dala konferenca načelnikov strank. Z dobrim upanjem pričakujemo iniciativo predsednikovo, posebno ker so govorniki z obeh strani jasno pokazali resno voljo, da hrepenenje po miru na Češkem. Vlada bo smatrala za svojo najresnejšo dolžnost, z vso močjo, s popolno energijo in z vso požrtvovalnostjo udeleževati se teh pogajanj in vse najboljše storiti, da se reši to vprašanje. Min. predsednik želi, da se čimprej skliče državni zbor in ne morda še le tedaj, če bodo dane gotove garancije, marveč kakor hitro bo le nekoliko utemeljenega upanja, da bo mogoč zadostiti svoji nalogi.

Čimprej se to zgodi, tem ljubše bo to vladi, kajti ona nosi težko in trdo breme enostranske odgovornosti za ono, kar se je v tej spomladi odredilo. Min. predsednik si prisvaja: odkritost, resničnost, poštenost in lojaliteto mišljenja tudi napram zbornici in prav posebno tudi napram zbornici splošne volilne pravice. Pravi prijatelj zbornice ni oni, ki slavi zbornico ter se ji klanja, marveč oni, ki pokaže zbornici ogledalo ter ji kot pošten prijatelj poroča: če se izločijo iz državnega dela, tedaj se izločijo iz vsega političnega življenja.

Po govoru min. predsednika je sledilo več dejanskih popravkov. Po zaključnem govoru poročevalca so prešli v specialno debato. Pri naslovu I. (centralno vodstvo) je stavil dr. Ellenbogen predlog, naj se odgodi glasovanje o tem naslovu in o sledečih, dokler ni zunanji minister predložil detaljnega poročila o dogodkih v Albaniji.

LISTEK.

Arsène Lupin prijet.

(Dalje.)

»In, če mi nikdo ne priskoči na pomoč,« je izjavil Rozaine kapitanu, »jaz ga sam dobm.«

Rozaine proti Arsènu Lupinu, ali bolj rečeno po dovtipu, ki je šel od ust do ust, Arsène Lupin, sam proti Arsènu Lupinu, ta boj je bil res zanimiv!

Boj je trajal dva dni. Videli smo Rozaina, kako je tekal, zdaj na desno, zdaj na levo, se pomešaval med osobe, izpraševal in vohunil. Ponoči pa smo videli njegovo sem in tja begajočo senco.

Tudi kapitan je s svoje strani razvil najkrepkejšo energijo. Od vrha do tal, v vseh kotih, je pretaknil »Provenço«. Preiskaval je v vseh kabinah, brez izjeme, pod pretvezo, ki je bila nad vse upravičena, da so predmeti skriti na kateremkoli kraju, samo v kabini krivca ne.

»Slednjič se bo vendarle posrečilo kako odkritje, kaj ne?« me je vprašala miss Nelly. »Naj si je tudi cel čarovnik, demantov in biserov vendar ne more napraviti nevidnih.«

»O, pač,« sem ji odgovoril, »ali pa moramo preiskati podlogo naših

klobukov, naših naprsnikov in sploh vse, kar nosimo na sebi.«

Pokazal sem ji svoj kodak v meri 9 X 12, s katerim sem ne utrudno fotografiral v najrazličnejših legah, rekoč:

»Ali ne mislite, da ni treba drugega kakor en tak aparat, nič večji kakor ta, pa je v njem prostora za vse dragulje lady Jerland. Treba samo delati, kakor bi fotografiral in igra je dobljena.«

»Ali slišala sem govoriti, da ga ni tatu, ki ne pusti za seboj kakršnegakoli sledu.«

»Eden je: Arsène Lupin.«

»Zakaj?«

»Zakaj? Ker ne misli samo na tatvino, ki jo izvršuje, ampak na vse okolnosti, ki bi ga mogle izdati.«

»Sprva ste imeli več zaupanja.«

»Da, ali od tedaj sem ga videl pri delu.«

»Kaj torej mislite?«

»Po mojem mnenju tratimo čas.«

Zares, zasledovanja niso dovedla do nikakega rezultata, ali doseženi uspeh vsaj ni bil v nikakem razmerju s splošnim trudom: kapitanu je bila ukradena ura.

Divji je s podvojenim ognjem še strožje nadziral Rozaina, s katerim se je bil še večkrat sestel. Naslednji dan, prekrasna ironija, našli so uro med ovratniki podkapitana.

Vse to je izgledalo kakor čudež ter kazalo humoristično maniro Ar-

sèna Lupina, ki je bil, naj bo, tat, pa tudi diletant. Delal je iz poklica in okusa, pa pač tudi, da se zabava. Napravil je vtisk gospoda, ki se zabava nad igro, ki jo uprizarja, ki se pa za kulisami na ves glas smeji duhoviti potezam in situacijam, ki si jih je izmislil.

Prav gotovo, bil je umetnik svoje vrste, in kadar sem opazoval Rozaina, mračnega in trdovratnega ter premišljeval o dvojni vlogi, katero je ta čudoviti mož brez dvoma igral, nisem mogel o njem govoriti, ne da ga občudujem.

Predzadnjo noč pa zasliši na straži stoječi oficir zdihovalje na najtemnejšem mestu krova. Približa se. Na tleh je ležal človek, glavo ovito z debelo sivo obvezo, roke pri členkih zvezane s tanko vrstico.

Oproste ga vezil, dvignelo in mu skušajo na vse načine pomagati.

Ta človek je bil Rozaine.

Bil je Rozaine, ki ga je neznanec na eni njegovih ekspedicij naskočil, pobil na tla in okradel. Vizitnica, pritrjena z iglo na njegovo obleko, je nosila sledeče besede: »Arsène Lupin sprejema s hvaležnostjo deset tisoč frankov od gospoda Rozaina.«

V resnici je pa v ukradeni listnici bilo dvajset bankovcev po tisoč frankov.

Seveda so nesrečneža obdolževali, da je ta napad na samega sebe simuliral. Toda, ne glede na to, da je

bilo popolnoma nemogoče, da bi se bil sam na tak način zvezal, se je dognalo, da je bila pisava na vizitnici popolnoma različna od Rozainove in je bila nasprotno, tako da bi se čisto lahko zmotil, podobna pisavi Arsèna Lupina, kakor je isto kazal star časopis, ki so ga našli na ladji.

Tako torej Rozaine ni bil več Arsène Lupin. Rozaine je bil Rozaine, sin trgovca iz Bordeauxa. Navzočnost Arsèna Lupina pa je bila na novo potrjena in še po kako strašnem dejanju.

Bila je prava strahovlada. Nihče se ni več upal ostati sam v svoji kabini ter se še dalje podajati brez spremstva v nevarnost na bolj oddaljena mesta. Iz previdnosti občeval je vsakdo le s tistim, na kogar se je zanesel. In še vedno je neka instinktivna nezaupljivost ločila najintimnejše znance. To pa zato, ker nevarnost ni pretila od strani ene same osamljene, nadzirane in vsled tega manj nevarne osebe. Arsène Lupin je bil sedaj... je bil celi svet. Naša domišljija, enkrat vzbujena, pripisovala mu je čudovito in neomejeno moč. Zdelo se nam je povsem mogoče, da more nastopiti v najneverjetnejših podobah, da je zaporedoma častivredni major Rawson ali odlični markiz de Raverdan ali pa celo, zakaj nihče se ni več držal izdajalske črke začetnice, ta ali oni naš znanec, naj si tudi ima ženo, otroke in služinčad.

Prve brezžične vesti niso prinesle ničesar novega. Vsaj kapitan nam ni ničesar sporočil in tak molk nas nikakor ni mogel pomiriti.

Zadnjega dne nikakor ni hotelo biti konec. Vsi smo živeli v plahem pričakovanju nesreče. Zdal se ne pojde za tatvino, tudi ne za navaden napad, zdaj pride zločin, umor. Prepričani smo bili, da se Arsène Lupin ne ustavi pri teh dveh brezpomembnih tatvinah. Absoluten gospodar ladje, oblasti brez moči, ni mu bilo treba drugega kakor hoteti, vse mu je bilo dovoljeno, razpolagal je poljubno z našim premoženjem in življenjem.

Sladke ure za me, priznam, zakaj pridobile so mi zaupanje miss Nelly. Pod vtiskom tolikih dogodkov, od narave že nemirna, iskala je povsem prostovoljno ob moji strani nekako zaščito, varnost, in jaz sem bil srečen, da sem ji jo smel ponuditi.

V srcu sem Arsèna Lupina blagoslavljal. Ali ni bil on tisti, ki naju je približal? Ali se nisem imel njemu zahvaliti, da sem se smel vdajati najlepšim sanjam? Sanjam o ljubezni, pa tudi manj fantastičnim sanjam, čemu bi to tajil? Gospodje d'Andrézy so dobrega poitevnškega rodu, toda od njihovega grba je zlato že nekoliko odpadlo in nikakor se mi ne zdi nevedno plemenitega moža, če skuša svojemu imenu izgubljeni sijaj zopet pridobiti.

(Dalje prihodnje.)

Predlog je bil odklonjen.

Pri naslovu »Dispozicijski fond« je zahteval del. V anek, naj se konstatira razmerje glasov. Naslov »Dispozicijski fond« je bil nato sprejet s 27 proti 10 glasom. Proračun je bil neizpremenjen odobren.

Sprejeta je bila tudi resolucija del. Vranka glede uvedbe pogajanj z drugimi državami v svrhu energičnega boja proti trgovini s človeškim mesom. S tem je bil rešen etat zunanega ministrstva.

Armadni ordinarij.

Včeraj se je pričela razprava o armadnem ordinariju.

Po poročevalcu del. Rosnerju je prvi govoril del. Nemec, ki je pripomnil, da socialnim demokratom še vedno na krivičen način predbacivajo, da so sovražniki armade, če niso zadovoljni z armado v današnji obliki. Z ljudsko armado se identificirajo socialni demokrati. Zahtevajo pa, da se vsakega vojaka smatra državljan z državljanskimi pravicami. Vojške predloge bodo od leta do leta večje. S tem pa ne more koraka držati gospodarski razvoj Avstrije. Socialni demokrati bodo glasovali proti vojnemu proračunu, ker izdatki za armado ne prinesejo onega, kar potrebujemo: blagostanje, izobrazbo in svobodo.

Del. Klobač izvaja, da stališče Čeha v vojaških zahtevah določa dejstvo, da je armada glavna opora centralističnega in Slovonom sovražnega zistema. Glasoval bo proti armadnemu proračunu.

Nato je bila seja do pol 4. popoldne prekinjena.

Dogodki v Albaniji.

V popoldanski seji je govoril sekijski šef grof Forgach o dogodkih v Albaniji, ki je izvajal: Pri Tirani je izbruhnila revolucija, katere vzroke je treba iskati v verskih in gospodarskih vprašanjih. Pri tem so sodelovali zunanji balkanski vplivi. (Dr. Korošec: In italijanski konzul!) Gotovo ne, Natančna mera tega sodelovanja se bo pač mogla dognati še le čez čas. Časnikarska poročila o obsegu in intenziteti kmečke vstaje so pretirana, ravnotako se tudi dozdaj ni potrdila vest, da so bili pomorjeni begi. Obenem s tem izbruhom se je poostrišlo tudi nasprotje med Esadom pašo in njegovimi nasprotniki v glavnem mestu. Esada paša so obdolžili konivence z upornimi kmeti. Potem apelira na časopisje, naj ne prinašajo senzacionalnih, nepotrjenih poročil ali celo domnevanj. (Pri tem je menda pozabil na albansko korespondenco!) Tudi dogodki v Draču se niso popolnoma pojasnili. Nasprotje temu, da bi se prehitro kritiziralo obnašanje kneza. Ta je na poštrenovalen način sprejel nase odgovorno kulturno delo. Zelo bi bilo obžalovanja vredno, če bi se njegovo delo otežilo v sedanjih resnih in težavnih momentih s takimi osebnimi napadi. Zunanjemu ministertvu se predhaja glede Albanije optimizem. Ta optimizem pa vendar ne gre tako daleč, da bi se še ne pred dvema letoma izvršenim londonskim sklepom in še ne tri mesece vladajočemu knezu posrečilo, izpremeniti patriarhalno pastirsko in kmečko prebivalstvo v kulturni narod.

Upori in prav posebno agrarni nemiri se dogajajo tudi v visoko razvitih državah. Pri primitivnih narodih se vrše bolj pogostoma, zato so pa manjšega pomena kakor drugje. Pod turško vladjo so take dogodke v Albaniji komaj upoštevali, ker so bili na dnevni redu. Tudi zdaj so dobili ti dogodki svoj pomen le zaradi tega, ker so jim pripisovali v Evropi in v Draču prevelik pomen in ker hočejo gotovi krogi iz tega konstruirati nesporazumljenje med Avstrijo in Italijo. O padcu Esad paše pa ne moremo videti povoda za tako nesporazumljenje. Esad paša ni bil nič drugega, kakor albanski veljak in minister. Če ga sedaj slikajo kot pristaša Italije, je to neokusno hujskanje. Isto velja o absurdni trditvi, da smo mi provzročili padec generala in pri tem sodelovali. Mnogo se govori o naših pristaših v Albaniji. Kakor pa je znano, imamo v Albaniji samo en cilj: Ohranitev in konsolidiranje mlade države. Vsak, ki nam pri tem pomaga, vsak, ki ima isti cilj, je naš pristaša.

V kratkem boju v Draču so se postavili razen poveljujočih holandskih častnikov še razni slučajno v Draču navzoči Evropejci v službo kneza, med njimi Italijani, Nemci, Avstrijci in en Anglež. Avstrijski sobojevniki so bili častniki, ki so bili posredovali avstrijske topove v Draču, da izvrše tam poskusno streljanje. Da ti častniki pri izbruhu boja niso mogli ostati brezdelni, je pač umljivo, to pa je le posledica slučaja in nikakor ni bilo preračunano. Naše iz previdnosti pred Drač odposlane

vojne ladje in mornariški oddelki, ki so bili odposlani v varstvo kneza in poslanika, niso stopili v akcijo. Najbrže do tega tudi ne bo prišlo, ker soglašamo z italijansko vlado, da se moramo ogniti vsaki intervenciji in vsakemu poseganju v delokrog albanske vlade. Če bi se izkazala potreba palačo delj časa zastražiti, bi se mogel eventualno nadomestiti mornariški oddelki s četami mednarodne posadke v Skadru, glede česar se kabineti že pogajajo. To sem imel po naročilu nj. eksc. zunanega ministra povedati delegaciji.

Zopet političen škandal na Češkem.

Komaj dva tedna sta minila, odkar se je pred praškim porotnim sodiščem pralo umazano perilo bivšega narodnosocialnega poslanca in plačanega policijskega konfidenta dr. Švihe, in že so »Narodni Listy« zopet odkrili nov škandal, v katerega je zapleten narodnosocialni poslanec Jan V. Vojna, predsednik deželne zveze železniških nastavljenec, ki šteje 16.000 članov. Vojni predbacivajo »Narodni Listy«, da je to strokovno železniško organizacijo izbraljal za svojo osebno karijero v narodnosocialni stranki. Dokler ni bil član izvrševalnega odbora narodnosocialne stranke, je stal v opoziciji proti vodstvu stranke in ni dopustil, da bi izvrševalni odbor vplival na upravo dež. zveze žel. uslužbencev. To vse se je izpremenilo, ko je bil izvoljen za predsednika izvrševalnega odbora češke narodnosocialne stranke in naposled tudi za poslanca. Imel je prijateljske in zaupne stike s pol. komisarjem dr. Klimo. Pri tem je izrabljal zvezo in njeno članstvo kot orodje za nečedne namene dr. Klime. Na dveh shodih je zahteval od nekega funkcionarja zveze, pri katerih je interveniral dr. Klima, naj napiše in predlaga čim najostrejšo resolucijo. Na vprašanje, zakaj naj zveza tako ostro nastopi proti vladi, je odgovoril Vojna pod pečatom zaupnosti, da ga je za to prosil Klima, ki to potrebuje, da more na zgoraj referirati to dejstvo. Torej zveza in njeni člani so morali v osebni interesu policijskega komisarja na predsednikovo povelje igrati komedijo o radikalnem razpoloženju med uslužbenci.

Vojna je bil oficijant, ki ima s stanarino vred 2800 K plače. Plačeval pa je za elegantno stanovanje več nego 1200 K. Razentega hodi na letovišče. Svojo hčer ima v nekem švicarskem penzionatu. In »Narodni Listy« povprašujejo: S čim krije ostale zelo znatne izdatke svoje domaćnosti, svoje rodbine in svoje osebne izdatke?

»Narodni Listy« priobčjujejo faksimile pisma, ki ga je pisal Vojna nekemu žel. nastavljenču in iz katerega je razvidno, da je Vojna na nepošten način dobival denar. Vojna je namreč nekemu železniškemu nastavljenču v njegovem sporu z deželno zvezo za časopis, ki ga je omenjeni nastavljenec do tega časa izdajal, obljubil, da mu dopomore v upravnem odboru zveze 700 K na leto skozi 7 let, če mu plača 200 K in za njegove prijatelje 150 K. Obenem pa ga je opozoril, da onih 700 K prav gotovo ne dobi, če mu omenjenega zneška ne plača. Dotični nastavljenec je hočeš — nočeš sprejel to ponudbo. In Vojna je dobil za svoj trud in za boj, ki ga je imel »z matadori« v odboru, 350 K. Vojna je torej posredoval za svojega tovariša kot predsednik v odboru zveze je vsled tega, ker je bil plačan za to. Nadalje mu očitajo »Narodni Listy«, da je kot zaupnik zavarovalnice za slučaj nezgode si zaračunal dijeto za delo, ki ga sploh ni izvršil, in za potovanja, na katerem sploh ni bil. »Narodni Listy« zahtevajo, da se mora izvesti natančna revizija in izpremenba cele uprave deželne zveze žel. asiuzbencev, ter končujejo: Med tem je danes eno dejstvo jasno, da ne sme predsednik zveze ostati g. J. V. Vojna in da ne sme ta mož več vsi, ki kot češki poslanec v parlament. »Česke Slovo« odgovarja na ta napad na Vojno z izjavo, da kampanija »Narodnih Listy« zasleduje le ta namen, da pospešuje mladočeško kandidacijo v Vysokem Mytu. Vojna je na volilni agitaciji in bo odgovoril, ko se vrne. »Pravo Lidu« ponavlja napade »Narodnih Listy« in izjavlja, da so ta dejstva uničujoča. Narodnosocialno stranko je zadel drugi udarec. Bivši predsednik stranke je policijski konfident in predsednik njenega izvrševalnega odbora slepar in zaupnik dr. Klime. Časopis objavlja nadaljne afere Vojne iz prejšnjega časa in pripoveduje, da bi se moral Vojna kot zastopnik železniških uslužbencev pri

neki nezgodi peljati v Mostec, tega pa ni storil, pač pa si je zaračunal potne dijete. Miha čeških železniških nastavljenec v Prazi je obremenjena z 2.110.000 kronami. V nekem zapisniku umrlega zgraditelja hiše je notirano, da je dobil Vojna od njega dvakrat po 300 K. Neki drugi zaupnik narodnosocialne stranke je dobil, kakor je razvidno iz teh zapisnikov, 5000 K.

Hrvatski sabor.

Po daljšem odmoru se je včeraj zopet sestel hrvatski sabor. Te seje so se že udeležili novo izvoljeni poslanci Valerijan Pribičević, Milan Rojc in Stjepan Radić. Odsotni so bili poslanci dr. Horvat, dr. Frank Zatluka in Mileusić, ki so bili tik pred koncem zadnjega zasedanja izključeni iz več seji.

Sejo je otvoril predsednik dr. Bogdan Medaković, ki je v svojem govoru želel vladarju skorajšnje okrevanje ter pozival poslance k intenzivnosti in vstrajnemu delu, da se nadomesti to, kar se je zamudilo za časa brezustavnosti na Hrvatskem.

Končno se je predsednik spomnil pokojnega nadškofa dr. Posilovića ter omenjal zasluge, ki si jih je pokojnik pridobil za cerkev in narod.

Vlada je predložila saboru zakonske načrte o regulaciji učiteljskih plač in o reformi občinskih doklad ter proračun. Predloga o regulaciji učiteljskih plač je bila izročena kombiniranemu načenemu in finančnemu odseku.

Novo izvoljena poslanka Valerijan Pribičević in Milan Rojc sta predložila svoje verodajnice, dočim tega ni storil na novo izvoljeni poslanec Stjepan Radić. Zato mu predsednik ni hotel dati besede, ko se je le-ta oglašil, da utemeljuje neko svojo interpelacijo, češ, da mora preje predložiti svojo poslaniško verodajnico. Prihodnja seja bo v petek ob 10. dopoldne. Predloga o reformi občinskih doklad pride na dnevni red že v sobotni seji.

Italijanski državni zbor.

Zunanji minister di San Giuliano je v včerajšnji seji italijanskega državnega zbora odgovarjal na razna vprašanja. Glede »dvanajstih otkov v Egejskem morju, ki jih ima Italija zasedene, stoji Italija prej kot slej na stališču, da jih bo vrnila Turčiji, kakor hitro bo ta izpolnila vse pogoje miru v Lausanni. Glede Albanije pravi, da posveča vlada sedanjemu položaju vso pozornost, ker so s tem vprašanjem zvezami resni interesi Italije, ki ne bo nikdar in pod nobenim pogojem pripustila, da bi se ravnotežje v Jadranskem morju kakorkoli izpremenilo Italiji v škodo. Minister dostavlja, da bo označil splošne namene in temeljne principe postopanja italijanske vlade, pri čemer pa bo omenil podrobnosti le z rezervo, ki jo narekujejo visoki interesi Italije.

Revolucija v Albaniji.

Zadnji boji.

Kakor poroča »Daily Telegraph« so ostali kritičnega dne vsi tuji poslanci v Draču izzemski avstro-ogrskoga, ki je pustil v poslaništvu legacijskega tajnika z 20 mornarji. Med mrtvimi se nahajata tudi Avstrijec Berger, ki je šel s prostovoljci proti vstašem. Padel je pri prvem strelu iz avstrijskega topa, ki ni nesel tako daleč, da bi bila krogla udarila v sovražne vrste. Holandska vlada je dobila iz Albanije obvestilo, da sta bila od vstašev ujeta dva holandska častnika, ki pa sta bila že zopet izpuščena. Usmrčen ali ranjen ni bil noben holandski častnik. V Šjaku imajo vstaši dve strojni puški avstrijskega izvora, ko so ju vstaši v boju v soboto uplenili, pri čemer je bil ujet tudi avstrijski častnik Kassler.

V Draču.

V Draču se je prebivalstvo že nekoliko pomirilo. Celo otroka knežje dvojice so pripeljali nazaj, čez dva dni pa ju pošljejo v Nemčijo. Palačo stražijo italijanski mornarji. Včeraj popoldne je dospela v Drač nacionalistična albanska deputacija, ki je knezu predložila svoje nasvete glede sestave novega ministertva. Zjutraj so se odpeljali z avstrijsko vojno ladjo Malisori, ki so bili pobegnili na »Szigetvar«. Knez je pred njihovim odhodom sprejel deputacijo Malisorov ter se jim zahvalil za podporo.

Posredovanje.

Mednarodna kontrolna komisija je končno vendar stopila v stik z vstaši. Izpočetka so vstaši v Šjaku izjavili, da bodo prišli v Drač, ker

niso zadovoljni z vlado. Esad pašo smatrajo za svojega poveljnika. Zahtevajo, da vlada respektira mohamedance. Knez sam je kriv vseh zadnjih dogodkov. Prvotna intervencija kontrolne komisije je ostala brezuspešna. Londonsko poročilo pravi, da so našli člani kontrolne komisije vstaše v nevarnem razpoloženju zlasti zato, ker so streljale vladne čete tudi na žene in otroke. Vjeti vladni orožniki in nacionalisti so bili pripravljeni, da jih vstaši pokoljejo. Holandski častniki so bili popolnoma obupani. Z avstrijskim dragomanom vstaši sploh niso hoteli govoriti. O Esad paši so vstaši sledečega mnenja: »Bili smo Esadovi pristaši, ker nam je obljubil mohamedanskega vladarja, pozneje smo bili njegovi sovražniki, ker so nam povedali, da nas je izdal, ker je šel v Evropo in pripeljal krščanskega kneza. Pripravljeni smo bili Esad pašo usmrtiti ker je dal vse službe Toskom (krščanskim Severoalbanecem), končno pa smo izprevideli, da so nas varali, ker so Toski streljali na njegovo hišo.« Rimska poročila tudi pravijo, da je ostalo posredovanje kontrolne komisije dosedaj brezuspešno. Vstaši vztrajajo trdovratno pri svojih zahtevah. Svoje pogoje so predložili knezu v obliki ultimatum. Dunajsko poročilo pravi, da je avstro-ogrski generalni konzul Kral nagovoril vstaše v albanskem jeziku. Uspeha seveda ni imel nobenega, če bi bilo tudi res, da je bil tako pogumen. Vse pritožbe Albancev se sučejo v glavnem okrog verskih vprašanj.

Esad paša.

Kapitan parnika »Benghasi«, ki je pripeljal Esad pašo v Italijo, poroča o dogodkih v soboto sledeče: Vračajoč se v Benetke, sem se ustavil, kakor je bilo predpisano, tudi v Draču. Takoj sem dobil od italijanskega admirala povelje, da moram ostati v pristanišču tako dolgo, da dobim druga povelja. Kmalu nato je prispela od avstrijske križarke »Szigetvar« barkasa z Esad pašo v uniformi albanskega generala, njegovo ženo in avstrijskim in italijanskim poslanikom. Dobil sem povelje, da takoj odplovem z ladjo v Brindisi. Esad paša se je prav hladno poslovil od obeh poslanikov. Ko smo se odpeljali, sem videl, da se Esad paša s solzami v očeh ozira po izginjajoči obali. Nato je odšel s svojo mlado, krásno ženo v svojo kabino, kjer je pisal mnogo pism. Med vožnjo je bil zelo nemiren in je neprestano kadil cigarete. Na moje vprašanje je odgovoril, da tega ne more preboleti, da ga je izgnal iz domovine tuj knez, kateremu je bil do konca vedno vdan. Tudi obžaluje, da so ga spravili v vjetništvo na avstrijsko vojno ladjo in ne na italijansko. Dasiravno pregan, bo ostal vedno v stiku z Albanci. Ko smo dospeli v Brindisi, ga je sprejel prefekt. Predno pa je zapustil ladjo, je odpasal sabljio in mi jo izročil s prošnjo, da naj jo izročim italijanskemu konzulu v Draču, kar sem tudi storil.

Dvorni maršal Trota.

Spodeni telesni zdravnik albanskega kneza dr. Berghausen je mnenja, da je dvorni maršal Trota, s katerim sta živela v sovraštvu, kriv kneževе nesrečo. O značaju maršala Trote pripoveduje nekatere podrobnosti, pri čemer pa moramo vedno imeti pred očmi, da govori to sovražnik maršala. Neki Albanec je bil na lovu po nesreči težko ranjen na roki, tako, da mu je moral dr. Berghausen roko amputirati, kar se je zgodilo v dr. Berghausnovem stanovanju, kjer sta možu stregli dva dni in dve noči dve avstrijski usmiljenki. Maršal Trota se je pritoževal, da sta dobili usmiljenki jed iz dvorske kuhinje. Ko so mu rekli, da je bilo rešeno človeško življenje, se je izrazil: Kaj to! En sam konj je več vreden kakor tisoč ljudi. Ljudi dobimo vsak hip, ti lahko umirajo, konj pa si ne moremo vedno kupiti. Podobno se je izrazil tudi napram delavcem, ki so že pet mesecev delali vsak dan od 6. zjutraj do 11. zvečer v palači in niso dobili nikjer hrane. Albanci so bili silno razburjeni ter je turški major Ivan beg izjavil, da je treba kneza opozoriti na vse take dogodke, sicer bodo Albanci Troto nekega dne na cesti ubili.

Izmali Kemal.

Bivši ministrski predsednik, preganani Izmali Kemal beg, se je baje o položaju v Albaniji izrazil sledeče: Kljub vsem vznemirajočim vestem iz Drača sem trdno prepričan, da bo stala večina albanskega naroda knezu zvesto ob strani. Albanci se morajo strniti okrog svojega kneza, pa tudi knez mora dokazati, da svojemu ljudstvu popolnoma zaupa, pred vsem pa mora ostati med ljudstvom. Položaj je danes skrajno kritičen. Evropsko intervencijo bi silno obžaloval, z ozirom na dogodke pa se bojim, da se je bo težko ogniti.

Presojanje položaja na Angleškem.

Zelo interesantno je poročilo o položaju v Albaniji, ki je priobčujo »Westminster Gazette«. Ta članek izreka dvom, ali se bo knezu posrečilo dobiti nov kabinet in nadomestiti Esad pašo, ne da bi se izročil novi klki. Poročilo se bavi nato s težkočami na severu dežele ter pravi, da je pripisovati skadrskeinu gubernatorju, angleškemu polkovniku Philippsu, veliko zaslugo. Če bi on zapustil Skader, bi bila lahko revolucija na severu Albanije posledica. Polkovnik Philipps ima skoro neizvršljivo nalogo, da mora s samo 60 orožniki vzdržati red do reke Mat in 10 km okrog Skadra. Klerikalna stranka stori vse, da mu njegovo nalogo otežkoči. Člani mednarodne kontrolne komisije se kregajo za vsako točko. Ruski in zlasti francoski zastopnik sta tako vneta za Črno goro in za Srbijo, da čisto sama zagovarjata mejo, ki je edino Črni gori in Srbiji ugodna. Poroča se tudi, da stori Črna gora vse, da izžove Albance k napadom in da očitno pravi, da bo prodrla do 10 km pred Skader. Doselej je prebivalstvo mirno, z ozirom na dejstvo pa, da odklanja oblasti na Cetinju vse pritožbe in da je Črna gora prisiljena vedno zbirati vojaštvo na meji, zdaj v tem, zdaj v onem kraju, ni pričakovati, da bo moglo to dolgo trajati. Treba je nekaj storiti, kar bo omogočilo obstoj države, ki jo je ustanovila Evropa. O Južni Albaniji pravi poročilo kratko: Poročila o masakrih v Južni Albaniji odkrivajo sliko, ki je grozovitejša kakor katerakoli slika iz lanskih bojev pri Diakovici, Debru in Prizrenu.

Intervencije velesil.

Vsaka avtoriteta v Albaniji je izginila. Knez ni več knez, mednarodna kontrolna komisija obstoja le za velesile, ki jo plačujejo, Avstrija je sovražna in brez vpliva, Italijo gledajo gotovi krogi postrani, Avstrija in Italija sta sprti med seboj, vlade ni, splošen kaos vlada v Albaniji. Za kneza Viljema se ne ogreva nobeden. Italija ga je do kosti blamirala, da je mogla dati avstrijski zunanji politiki zausnoko, avstrijski merodajni krogi ga slikajo kot nezmožnega, sam se čuti ponižanega in razžajenega, obupal je nad svojimi močmi, strah mu je zlezal v kosti, povsod vidi strahove, bodala, nože, vešala, puške, bombe, revolverje, trup in kar je drugih takih ljubeznivih priprav za skrajšanje življenja. Če ne vidi okrog sebe samo mornarjev tujih velesil, ki nimajo interesa na tem, da bi mu prešli rebra, mu pade srce takoj v hlače. Zato knezu Viljemu ni zameriti, če prosi boga dan in noč, da bi mu poslal na pomoč legije pikelhavb, čak, klobukov iz Nemčije, Avstrije, Italije, če treba tudi iz Angleške, Francoske in Rusije. Samota ga mori. Na knežjem prestolu sam. Podanik mu kaže pest. Iz Nemčije ga gledajo srepo, češ, lepo si nas blamiral, iz Avstrije ga gledajo čez ramo, Italijan se mu smeje, Rus, Anglež in Francoz si zadovoljno manejo roke. Kritičen položaj. Italija bi ga rada sprejela na »Misurato« in ga vozila po morju tako dolgo, da si od samega dolgega časa vzame knežje življenje. Avstrija bi ne imela ničesar proti temu, samo če bi ne bilo potem vprašanja, kaj se naj potem zgodi. Če pride do tega, da Albanija nima več svojega kneza, da ni več »avtonomna«, da ni več »neodvisna« od Avstrije in Italije, potem pride do resnih besed in dejanj med Avstrijo in Italijo. — o tem so si v Rimu in na Dunaju na jasnem. Kakor pa je že navada, tako se je zgodilo tudi sedaj, da so v Rimu hitreje mislili kakor na Dunaju. Na Dunaju se morajo najprej šele drug drugemu nalagati, poskati morajo pretveze, kako bi opravičili svojo najnovejšo nesmrtno blamažo, med tem pa bodo v Rimu že napravili, kakor kaže Italiji. Tako prihajajo sedaj iz Rima vesti o mednarodni ekspediciji v Albanijo, ki naj napravi mir in red in eventualno popravi knežji prestol. Italijanski kabinet skuša dobiti pri velesilah, ki niso v trozvezi, privoljenje za tako posredovanje. Velesile naj bi skupaj postavile v Albanijo 20.000, po drugi verziji pa 50.000 mož, ki naj bi stali pod poveljništvom angleškega generala. Baje sta Rusija in Francoska s tem že zadovoljni. »Tribuna« piše k temu: Položaj v Albaniji se v zadnjih 24 urah ni posebno izboljšal. Vstaši stoji pripravljeni s svojimi puškami in se nočejo vkloniti niti vladi (?) niti knezu samemu. Nasprotno izjavljajo vstaši, da polagajo usodo Albanije v roke Evrope, ne pa v roke kneza. Kljub temu je še nekaj razveseljivega. Vstaši so izpustili vjete Holande in Malisore. Zasluga za to gre italijanskemu poslaniku Aliottiju. Knez stoji pod varstvom italijanskih mornarjev ter se mu ni treba več trestati za svoje življenje. Velesile se resno bavijo z vprašanjem skupne intervencije. Znano je, da je Italija zad-

nje dni zastopala stališče, da je taka intervencija dolžnost vseh vesele, ki so podpisale londonsko pogodbo, ne pa samo Italije in Avstrije. Velešile tripleentente pa so rajši pustile Avstrijo in Italijo v škripcih. V zadnji uri pa si je Rusija premislila. Zmaga italijanskega stališča je obenem najboljši odgovor na insinacije gotovega dunajskega časopisa, ki bi rado razširilo mnenje, da sleduje Italija teritorialne cilje. Italija misli na to tako malo, da je hotela od vsega začetka postaviti albanske zadeve pod zaščito Evrope, dočim bi na Dunaju prav mnogi imeli radi ravno nasprotno.

Na Dunaju se zopet jeze nad tem najnovejšim podukom, zato kar vse vprek dementirajo ter pravijo, da ni res, da bi hotele vesele poslati skupno mednarodno ekspedico v Albanijo. Ni res, da bo prišlo do skupne ekspedice v Albanijo. Ni res, da bo prišlo do skupne ekspedice Italije in Avstrije. Ni res in ni res. Kvečjemu to priznavajo na Dunaju, da bodo vesele štitele osebo kneza in njegove rodbine v Draču. Kaj prav za prav mislijo in hočejo v našem zunanjem ministristvu, je popolnoma megleno. Če hočejo napraviti iz albanskega kneza draškega kneza, svobodno, kaj pa bo z ostalo albansko anarhijo? S tem ni prav nič opravljeno, če rečejo: Ni res!

Stajersko.

Iz Celja. Za prihodnje zasedanje celjskega porotnega sodišča so bili izžrebani sledeči gg. kot glavni porotniki: Mihael Korbar notar v Sevnici; dr. Robert Lederer, odvetnik v Konjicah; Karl Kern, oskrbnik v Podsedri; Janez Senica, gostilničar v Konjicah; Jakob Dernač, trgovec v Arčičah; Peter Derganz, mestni oskrbnik v Celju; Ivan Clarič, knežji oskrbnik v Konjicah; Ignac Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah; Jakob Fric, krojač v Gaberju; Franc Dežman, trgovec v Trbovljah; Anton Gradt, gostilničar v Jurkloštru; Rajmund Lipavc, gostilničar v Lembergu; Rudolf Matloch, delovodja v Žusmu; Martin Dobovišek, gostilničar v Loku pri Žusmu; dr. Edvard Gollitsch, zdravnik v Celju; Janez Kramer, veleposesnik v Slovenjgradcu; Jožef Rotovnik, lesni trgovec v Legnu; Janez Pristovski, izvožek v Sp. Hudinji; Josip Cizel, trgovec na Polzeli; Daniel Rakusch, trgovec v Celju; Avgust Šviga, mizar v Celju; dr. Maks Kiese-wetter, odvetnik v Slovenj gradcu; Jožef Škerbinšek, pos. v Sevcāh; Julij Sadnik, posestnik v Loku; Lorenz Laurič, usnarj v Konjicah; Janez Krefl, krojač v Braslovcah; Ferdinand Kac, veleposesnik v Šmartnem; Janez Kostevc, gostilničar v Pišecah; Alojz Gutman, mizar v Rogatcu; Matija Goričan, stavb. podjetnik v Mozirju; Otokar Reitter, trgovec v Slovenjgradcu; Anton Gajšek, trgovec v Pročinju; Matija Vaš, kovač na Gomilskem; Ivan Karba, posestnik v Gaberju; Anton Podgoršek, posestnik na Ponikvi ob J. Z.; Anton Chiba, klobučar v Celju. Nadomestni porotniki so: Janez Strenčan, posestnik v Levcu; dr. A. Božič, odvetnik v Celju; Karl Socher, agent v Celju; Adolf Perissich, fotograf v Celju; Franc Ropan, gostilničar na Ljubečni; Aleksander Krušič, kavarnar v Celju; Karl Ferjen, trgovec v Celju; Luka Pretan, trgovec v Celju; Jožef Greco, hišni posestnik v Celju.

Na naslov Južne železnice. Nadutost madžarskega kondukterja. Zadnji čas vozi na progi Zidani most - Zagreb neki sprevoznik, ki sliči baje na ime Ötvös. Predrznost tega človeka presega že vse meje. Ni dneva, da bi se ne kregal s kakšnim potnikom. V nedeljo, dne 17. majnika se je peljal z vlakom štev. 502 rajnenburški sokolski orkester na Videm koncertirat za Ciril-Metodovo družbo. Sokoli so vzeli godala s seboj v voz. Ko Ötvös zapazi bas v kupeju, se takoj v nemškem jeziku obregne, na kar mu neki Sokol odgovori, naj govori slovenski, da ga razumemo. To bi bili morali slišati tega madžarskega petelina, kako se je razkoračil. »Ich werde ihnen schon in Videm zeigen slavonisch sprechen. Jetzt seimer in Esterajh und hier ish dāche Sproch. Ich möcht nicht onzaign, hätt ich net so a Ontwort bekommen. Jetzt ber ich ober!« Torej tako! Tega barbara bomo že naučili olike, pravno Južne železnice pa vprašamo, ali bodo s takim postopanjem njenih uslužbencev zadovoljni tudi francoski kapitalisti, katere hočemo potom francoskega časopisa obvestiti. Sploh pa je že zadnji čas, da se zberejo vse slovenske pritožbe napram Južni železnici ter obelodanijo v francoskih žurnalih. Ali res ni na Slov. nikogar, ki bi prevzel to prekorišno narodno delo? Branibor napreji!

Iz Št. Janja pri Spod. Dravogradu. Na Križevu, dne 21. t. m. se je vršil v šolskih prostorih ob izborni udeležbi ustanovni občni zbor moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda za Mežo, Št. Janj in okolico. — Vrhli gostov iz Slov. gradca, Meže, Sp. Dravograda, Tolstega vrha i. dr. kakor tudi domačinov je bilo toliko, da nam je bila prostorna šolska soba pretesna. Na njen ustanovni dan je pridobila podružnica že 40 letnikov in nekaj podpornikov — pač krasen viden in živa vzpodbuda za bodočnost. — Pa tudi pri zabavnem delu tega dneva ob rujni kapljici in veselih narodnih pesmih je zlicitiral naš vrli blagajnik Begovo taško (seveda brez njegove vednosti) za svitlih 25 K, katere so se takoj družbi vposlale.

Iz Ormoža. V soboto, dne 6. junija se vrši na mestnem sejmšči licenciranje bikov za celi ormoški okraj. Razdelilo se bo 590 K okrajnih, deželnih in državnih premij. Začetek ob 9. dopoldne. Pogoji običajni.

Od Sv. Tomaža nad Ormožem. Iz naše najbolj »katoliško-narodne fare« v ormoškem okraju vam nimamo ničesar drugega poročati kakor o — ubijalcih. Kakor smo vam svoječasno pisali, je prerezal na veliko-nočni ponedeljek posestniški sin Lovrenc Zelenjak od maše grede posestniku Alojzu Bobnarju na nogi žile in je Bobnar potem vsled izkrvavenja umrl. Zato je prisodilo mariborsko okrožno sodišče Zelenjaku 6 tednov ječe, vstevši preiskovalni zapor, tako da je ta prepečel te dni že zunaj. Drugi naš odlični rojak, morilec Petrena je vložil proti svoji obsodbi pred mariborsko poroto pritožbo na najvišje sodišče, a je bila ista zavrnjena. (Petrena je bil zaradi zastrupljenja svoje žene pred mariborsko poroto obsojen na smrt. Op. ur.)

Iz Kapienberga na Zg. Stajerskem poročajo graški listi, da so tamonjši nemški nacionalci in socialisti siloma preprečili zborovanje slovenskih delavcev, na katerem je mislil neki Zajc iz Maribora agitirati za ustanovitev krajevne organizacije klerikalne »Jugoslav. strokovne zveze« v Ljubljani. Nemci so zasedli dvorano in slovenskih delavcev sploh niso notri pustili. Zajca pa so vrgli ven. Na to nasilje Nemcem ni treba biti ponosnim, od naših klerikalcev pa bi bilo pričakovati kakšen krepak odgovor — pa ne samo v časopisu. Prihodnjič bi bilo tudi umestno, da pošljejo klerikalci na taka zborovanja kakega poslanca, ne pa ubogih in boječih pisarjev. Pa — seveda, dr. Verstovšek in dr. Korošec se konfliktov z Nemci bojita. (Kaj bi potem zalegle denunciacije »spoštovanega« Karla Verstovška nemškim uradnikom po ministrstvih in dež. šolskemu svetu? Op. por.) Po slovenskih krajih je dosti prijetneje in varneje hujskati proti — Slovincem, ki imajo svoje politično mnenje.

Iz Ljutomer. Zvedeli smo, da na dopustu se nahajajočega poštarja Schautla ne bo več nazaj, ker ga hočejo vsled pritiska ljutomerskih Nemcev premestiti, vključ temu, da se je vse ljutomersko in okoliško prebivalstvo zavzelo za njega. Ako ustreže c. kr. pošto ravnateljstvo želji par nemških zagrizencev ter prezira tisoče broječega slovenskega prebivalstva, je na nas, da damo krepak odgovor. Okrajni odbor in vsi občinski uradi, takoj odločno zavrnite tako nezaslišano postopanje! Ako ne storite dolžnosti, res niste boljše vredni, kakor da vas tepta tujeva peta.

Koroško.

Celovski „Mir“ in nemškotklerikalni „Kärntner Tagblatt“ v laseh. Zadnje čase sta se spoprijela tudi še tadv klerikalna lista in se lasata kar se da. Tako je „Mir“ očital „Kärntner Tagblattu“, da se ta boji lista „Freie Stimmen“. Na to odgovarja „Kärntner Tagblatt“, da to ni res in smešno trdi, da se „Freie Stimmen“ boje resne in stvarne kritike „Kärntner Tagblatt“. Originalno pa je, da pristavlja ta list v isti sapi, da je pač bolje, da se ne zavrača vsega, kar pride od te svobodomislne strani, kakor pa da bi se oziralo na nasvete, slovenske, pa četudi klerikalne strani, posebno od „Mira“. Ravno v tem smislu tudi predbaciva „Kärnt. Tagbl.“ „Miru“ dejstvo, da se je nepatriotično obnašal za časa balkanske vojne in pravi, da je „Mir“ takrat pisal kakor kak srbski in ne avstrijski list. Dalje očita ta list, da so za časa balkanske vojne razstavile razne trgovine slike srbskih, bolgarskih in črnogorskih vojskovodij in da je neki „Miru“ precej blizu stoječi gospod v onem kritičnem času celo vpil: »Živio Nikita!« — Tako in v tem tonu se lasata oba najbolj klerikalna lista na Koroškem, da postaja to direktno neokusno in končno se je spravil „Kärnt. Tagblatt“ celo tako daleč, da pravi,

da trpe Nemci na obmejnih krajih na Koroškem in Stajerskem na svoji veri vsled slovenskih pridig. Je pač stvar okusa, če se tako pripravata dva klerikalna lista in četudi je eden slovenski drugi pa nemški, sigurno pa je, da klerikalna stvar na Koroškem ne bo pridobila.

Skrivnostna smrt delavca. Pod tem naslovom smo prinesli pred daljšim časom vest, da je nenadoma umrl pri delu železniški delavec Jožef Sevetič. Takrat so prijeli njegovega zeta Alojzija Monfaja, češ, da je ta svojega tasta zastupil s tem, da mu je dal jesti zastrupljeno svinjsko meso. Zdravniška komisija pa je sedaj dokazala, da je Sevetič umrl naravne smrti in da je Monfaj na smrti svojega tasta popolnoma nedolžen. Državno pravdnštvo je izpustilo Monfaja na prosto.

Drobne novice. Mrtvec zgorel. V Kotu se je pripetil te dni čuden slučaj. Brat posestnika Johla je ležal na mrtvaškem odru. Iz dosedaj še ne pojasnenega vzroka pričelo je v sobi goreti in se je požar razširil tako hitro, da mrtveca niso mogli rešiti. Zgorela je cela hiša in z njo seveda tudi mrtvec. — Prijet defraudant. V Pontablju so prijeli te dni 26letnega Rudolfa Dumböcka, ki bi se bil moral vsled odredbe policijskega ravnateljstva v Trstu vrniti v svojo domovino, a je hotel po prepovedani poti pobegniti. Dognalo se je nato, da Dumböcka išče tudi državno pravdnštvo, ker je leta 1912 defraudiral kot železniški aspirant pri neki češki železnici svoto 650 K. Dumböcka so aretirali in oddali pristojnemu sodišču. — Samomorilni poizkus. V Celovcu skušala si je vzeti življenje občinska uboga Magdalena Schwarz, in sicer s tem, da si je prizadejala več težkih opeklin. Prepeljali so nesrečnico v deželno bolnišnico. — Požar. V Trgu je izbruhnil te dni pri posestniku Straserju požar, ki je uničil celo njegovo nepremičnino. Vzrok požara od sedaj ni znan. Ognjegasci so z velikim naporom rešili nekaj živine in hišne oprave. Škoda je precejšnja a je deloma krita z zavarovalnico.

Primorsko.

Volltve v Istri. V soboto se je vršil v dvorani „Narodnega doma“ v Pulju volilni shod, ki je bil značilen zlasti radi tega, ker je prišlo do burnih prizorov radi poročanja „Slovenca“, ki hoče med istrske Hrv. in Slov. zanesti enake razmere in enak spor, kakor je na Kranjskem. O shodu dne 16. maja je namreč „Slovenec“ poročal, da je predsednik shoda dr. Scaliar kot predsednik dopuščal žaliti duhovščino. To je seveda grda laž, ki je imela popolnoma očiten namen, da bi razdrla slogo in edinstvo. Radi tega je tudi dr. Scaliar na drugem shodu takoj odložil predsedstvo in izjavil da, se nesramni dopisnik „Slovenca“ nahaja med zborovalci. Takrat pa je zavržalo po dvorani in če bi se takrat oglašil Slovenec dopisnik, bil bi jih poštene izkupil. Dr. Scaliar pa, ki je poznal nesramnega lažnjivca, bil toliko kavalirja, da ni hotel izdati tega dopisuna, ker se mu je revež preveč smilil. — Upati je, da se v bodoče že radi prestanega strahu ne bode upal več na shode, ker so mu tla postala prevročja. Končno je moral dr. Scaliar na občno željo zborovalcev le prevzeti predsedstvo in se je shod popolnoma mirno in dostojno završil.

Laška kultura. V Trstu se je pojavila zadnje dni posebne vrste laška kultura, ki pač ne priča o drugem nego o posurovelosti in podvajanosti tržaškega Italijanstva. Tako so neznani zlikovci pomazali v noči od sobote na nedeljo hišo „Delavskega konsumnega društva“ pri sv. Jakobu in sicer na večnih vraih in zidu s črno smolo. Pa ne dovolj to. V isti noči so pomazali zlikovci tudi tablo „Trgovskoobratne zadruge“ in sicer z rdečilom. Lani so jo počrnili, pred nedavnim časom jo zvilili in pokvarili in sedaj seveda pomazali z rdečilom. V isti noči so pomazali tudi še tabli tobakarne Železnik poleg rotunde pri sv. Jakobu in sicer s črno barvo. — Menda misli ta laška druhal res, da bo s takim postopanjem uničila slovenski življenj v Trstu, pa se tudi precej motijo. Poleg vseh teh slučajev pa so ti lopovi onesnažili slovenski napis Anton Kobalove trgovine v ulici Giuliani. — Vsa ta lopovstva so izvršili ti laški zlikovci v noči od 23. na 24. majnik. Vidi se, da so ta pobalinstva organizirana, da so bili ti junaki-mazači plačani za svoje delo, kajti opazalo se je, da so v nedeljo hodili razni znani karmositi nadzorovat dela, ki so jih njihovi pomagaci izvršili, ter pretehtali če je delo vredno denarja, ki so ga zato potrosili. Res, če se nikjer ni mogla pokazati laška kultura bolje, pokazala se je najlepši luči pri mazanju hiš in tabel!

Hrvatka šola v Trstu. Za hrvaško šolo v Trstu pričelo se je živahno zanimati prebivalstvo v celih Hrvatih in tudi v Srbiji. Tako se je vršila v soboto v zagrebški mestni hiši

konferenca, ki jo je otvoril protektor, župan Holjac. Iz referata je razvidno, da se je doslej nabralo po polah 8147 K, a da niti polovico pol še ni vrnjenih. Sklenilo se je tudi, da se priredi turneje zagrebskega in osješkega gledališča in sicer po raznih mestih. Čisti dobiček je namenjen za hrvaško šolo v Trstu. Računa se pri tem na dohodek kakih 10.000 K. — Velike važnosti za hrvaško šolo je ta akcija v Zagrebu in sploh po vseh krajih Hrvaške, saj se s tem vendar najjasneje pokaže, da je solidarnost tu in da se zavedajo vsi sloji važnosti hrvaške šole v Trstu za procvit hrvaške mladine, ki se sedaj večinoma izgublja v laških šolah, v katerih se vzgajajo najhujši negativi, ki, čeprav rodom Hrvati, zaničujejo svoj materni jezik.

Drobne novice. Gad je pilil 9letnega dečka Jakoba Sorlija iz Koritnice in sicer v levo roko. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici. — Usodepolna zamenjava pivca. V Trstu je te dni mesto žganja izpil kozarec bencina neki 44 letni kočijaž Santo Sivic. Prepeljali so ga težko bolnega v deželno bolnišnico. — Samomor in poskušeni samomori. Iz neznanega vzroka se je ustrelil v Trstu posestnik kinematografa Karol Luzzatto. Bil je na mestu mrtve. Na izraelitskem pokopališču v Trstu je izpila 16letna Karla Persoglia steklenico fenilne kisline. Pokopališni paznik je nesrečnico še pravočasno opazil in poklical rešilno postajo, ki jo je prepeljala v deželno bolnišnico. — Včeraj dopoldne se je hotela zastrupiti z octovo kislino 17letna Santa Travan, vendar pa so ji še pravočasno odvzeli kislino, tako da se je le malo poškodovala. — Vjeti tatovi. — Tržaški policiji se je posrečilo, da so vjeli one tičke, ki so pred par tedni oropali stanovanje A. Cohena, ko se je ta s svojo družino nahajal na izletu. Tatovi so odnesli takrat razne dragocenosti za nad 7000 K. Aretirani so bili: Stefan Latonja, Filip Pick, Ludovik Cucagna, Ivan Francovich in Fran Cuk, večinoma vsi lahončki iz Trsta. Zlikovci priznavajo deloma tatvino. — Čuden ljubimec. V Rojanu se je neka 25letna Marija Spetz sprla s svojim ljubimcem, ki pa je v jezi pograbil politrsko steklenico in udaril Marijo Spetz tako po glavi, da jo je težko ranil in da so se ji pretresli možgani. Prepeljali so jo v bolnišnico, nežnega ljubimca pa so aretirali.

Dnevne vesti.

+ Šusteršič se je umaknil Kreku. Dr. Šusteršič je svojo nalogo v delegaciji opravil. Ta naloga je bila, priporočiti klerikalno stranko naklonjenosti in dobrohotni podpori mero-dajnih krogov in jo predstaviti kot tisto stranko, ki je — seveda za primeren honorar — za vse na razpolaganje. Zdej, ko je razprava o zunanjem ministristvu končana, se je dr. Šusteršič umaknil iz delegacije. Izgovor, da je to storil zaradi svojih poslov na Kranjskem, je seveda prazen. Umaknil se je pač, ker hoče tudi Krek enkrat v delegaciji priti do besede. Krek mora kaj posebnega na srcu imeti, da se mu je naenkrat zahotelo priti v delegacijo. Ali hoče mar izbrisati slabi vtis, ki so ga v domovini napravili govori dr. Šusteršiča in dr. Korošca. Šusteršič in Korošec sta s svojimi govori iskala naklonjenosti in podpore zgoraj. Krek pa naj zdaj polfika, kar sta klerikalcem zdolet, to je med slovenskim narodom škodovala. Šusteršič in Korošec sta govorila za Belvedere, Krek bo pa za ljudstvo in tako upajo klerikalci, da si bodo zopet malo pomagali iz te strašne stiske, v katero so zašli vsled svoje brezvestnosti in svoje nenarodne politike.

+ Bivši dež. glavar Šuklje in klerikalci. Klerikalci niso povabili, kakor je znano, k otvoritvi belokranjske železnice bivšega deželnega glavarja pl. Šukljeta, dasi je nesporno, da gre baš Šukljetu glavna zasluga, da se je zgradila dolenska in sedaj belokranjska železnica. Za to je vest, da bivši dolgoletni poslanec dolenskih mest in belokranjskih kmetskih občin ni dobil vabila k otvoritvi one železniške proge, za katero se je trudil takorekoč vse svoje življenje, vzbudila v vsi naši javnosti splošno presenečenje in veliko nevoljo. Zlasti velika nevolja pa je zavladala v novomeškem okraju in v kandijski občini, kjer ima dvorni svetnik Šuklje svoj Tuskulum. Poznavajoč razpoloženje širokih slojev dolenskega ljudstva, je napravil kandijski župan Žurc na novomeško okrajno glavarstvo vlogo, v kateri je v imenu občine in njenega prebivalstva zahteval, da se povabi dvornega svetnika Šukljeta k otvoritvi belokranjske železnice. In to vlogo kandijskega župana so podpisali malodane vsi duhovniki novomeškega okraja. A tudi ta vloga ni imela uspeha. Šuklje ni bil povabljen, češ, da ga radi — etiketnega upra-

šanja ne vedo kam dejati, v resnici seveda so se ga deželni kristjani samo bal, ker bi jim Šuklje pri otvoritvenih slavnostih lahko povedal v brk, da se lišpajo s pavovim perjem, ki si laste zaslugo, da so oni izposlovali zgradbo belokranjske železnice. Tega so se bali deželni mogotci, za to so vse storili, da bi Šuklje ne bil navzoč v trenutku, ko je bilo po tolikih zaprekah in zmedah kronano delo vsega njegovega življenja, ko je obrodilo sad dolgoletno njegovo politično in parlamentarno delovanje! Šuklje, oče dolenske železnice, ni smel priti h krstu svojega deteta! Da, nevaležnost je pač plačilo tega sveta! Toda eno je takisto gotovo, da je nevaležnost še vselej dobila primerno svojo — plačilo! In nadejamo se, da plačilo tudi ne odide našim deželnim kristjanom.

+ Preziranje pravoslavnega življa pri otvoritvi belokranjske železnice. V Črnomlju se je splošno opazalo, da so pravoslavni Belokranjci demonstrativno izostali od prireditve povodom otvoritve belokranjske železnice. Zanimali smo se za vzrok njihove odsotnosti in izvedeli, da so ostali doma zategadelj, ker deželni mogotci vkljub opozoritvi niso smatrali za potrebno, da bi povabili k otvoritvenim svečanostim pravoslavnega svečenika v Marindolu, dasi so sicer povabili vse župnike in kaplane iz vse Bele Krajine. Pravoslavno prebivalstvo Bele Krajine je smatralo to za nameravano razžaljenje in je zato tudi demonstrativno ostalo doma. In storilo je prav, da ni prišlo delat stafaže tistim klerikalnim mogotcem, ki tudi sicer kažejo v dejanju vso svojo mržnjo in sovraštvo proti pravoslavnu življu v Beli Krajini. Naj navedemo samo en zgled, ki kaže v naravnost bengalični luči ljubav deželnih kristjanov napram kopici naših pravoslavnih so-deželanov. V Bojancih, kjer žive izključno sami pravoslavni in kjer govore najčistejšo štokavščino, imajo šolo, v kateri poučuje »učiteljica«, ki ima samo ljudsko šolsko izobrazbo. Ta »učiteljica« je bila preje dekla pri nekem klerikalnem veljaku. Da se cerilice v tej šoli ne uče, dasi prebivalstvo to zahteva, pač ni treba naglašati. Takisto pa se tudi razume samo obsebi, da v tej šoli ne more biti govora o kakšnih učnih uspehih. Ta kulturni škandal, ki se ga lahko dežela Kranjska sramuje pred vsem svetom, izročamo javnosti, da bo svet spoznal v pravi luči naše klerikalce, ki sedaj strahujejo vso Kranjsko deželo.

+ Spomin na umrlega Kossutha. Leta 1894. je sedaj umrl Fran Kossuth spremljal truplo svojega očeta Ludovika Kossutha na Ogrsko. Madžari so takrat uganjali velikanske stvari, ki so imele vse prej kakor dinastičen značaj in Košutovstvo je na Ogrskem vzbudilo kakor nikdar poprej. V tistem času se je zgodila v Ljubljani epizoda, ki jo danes pač še lahko otmemo pozabljivosti. Ravno takrat se je namreč cesar peljal skozi Ljubljano. Na kolodvoru ga je pozdravil baron Hein in cesar je v pogovoru z njim izrazil, kak vtisk napravila nanj to početje s Kossuthom na Ogrskem. Ker je bila s temi besedami izrečena cesarjeva sodba o velevažnih političnih dogodkih, mi pa smo slučajno natančno vedeli, kaj je cesar rekel, smo naslednji dan priobčili cesarjeve besede. Zdej je bil pa dež. predsednik baron Hein na smrt nesrečen. Ne vemo, ali se je samo bal, kaj poreče cesar, da so prišle zaupno povedane besede v javnost, ali se je bal političnih komplikacij — ves je bil obupan in ker si ni znal sam pomagati, je poklical na pomoč župana, gladkega in vsaki situaciji doraslega viteza Grasselija. Položaj je bil silno težak. Naš list je bil namreč že izdan in se je raznašal po Ljubljani. Naposled sta se baron Hein in vitez Grasselli domenila za poseben načrt: Kar je »Slov. Narod« v Ljubljani razdanega, naj ostane, kar ga je na pošti, ali že s pošto odpeljane, se bo pa konfisciral, toda s privolenjem »Nar. tiskarne«, tako da to ne bo prava konfiskacija in da stvar ne pride pred sodišče in se ne razve. Med tem ko je baron Hein izdal potrebna naročila, je vitez Grasselli hotel prosit dr. Tavčarja, naj pritrji temu načrtu. Stvar je bila tako spravljena v red, več se ni dalo storiti. Toda, če je bil baron Hein na ta način obvarovan morebitnih velikih situosti in preprečene politične težave z Ogrji, je pa prišel zdaj naš list »v tinto«. Zunanji naročniki niso dobili lista. Ker v naslednji številki ni bilo povedano, da je bil list konfisciran, so dotično številko reklamirali. Mi jim seveda nismo mogli ustreči, in jim nismo smeli pojasniti, kaj se je zgodilo. Oj, kako pisma smo dobivali! Oj, kako so nas ljudje oštevali. Eno teh pisem hranimo še danes, pismo Ivana Godca, železničarja v Ljubnu. Ta nam je pisal: »... Za-

kaj mi nič ne odgovorite? Pisal sem vam za časopis, pisal sem vam še enkrat, pa nič odgovora ne daste. Moje edino veselje je »Slovenski Narod«, Komaj ga čakam. Če mi še enkrat kaj takega napravite, pridem v Ljubljano... Bog ga živi, Ivana Godca, ki je bil tako hud, ker ni dobil lista. A niso bile težave samo z naročniki. Iz listov, ki so bili razdani v Ljubljani, se je nekaj razvedelo po svetu, kako se je cesar izrazil o Košutovanju. To je deževalo vprašani, posebno različnih uredništev! Z ogrskega so nam pisali celo nekateri škofjski tajniki, dvorni svetniki in člani magnatske zbornice, naj jim pošljemo dotično številko, v kateri je cesarjeva sodba o Košutovanju in prevod, eden je celo zahteval notarsko poverjen prevod. Seveda smo se tudi vsem tem zamerili, ker jim nismo nič odgovorili. Tak je torej spomin, ki veže naš list na Košute.

— Slava mu! C. kr. policijsko ravnanje v zadnjem času izposlovalo, da mu župni uradi njegovega območja predkladajo mesečne izkaze novorojencev in novoporočencev. V to svrhu je policijsko ravnanje v svoji znani nepristranosti nabavilo za kraje, kjer živi nad 96% Slovencev — samonemške tiskovine! Prizadeti župniki so to najnovejši plusko mirno vtaknili v žep, prepričani, da: »Alles Gute kommt von oben!« Samo župnik trnovski se je temu odločno uprli in je zahteval slovenske tiskovine. Možakarjem pri policiji je sedaj vendar le začelo prešiti, zato so dali edino zanj napraviti na nemških tiskovinah litografirano slovensko besedilo kot nekaj prevoda. Resnici na ljubo nam pa je konstatirali, da župniki pri Sv. Petru, Sv. Jakobu in pri Franciškanih izpolnjujejo samonemške tiskovine v slovensčini, dočim pa stolni župnik — kanonik Erker samonemške tiskovine tudi izpolnjuje v nemščini... — Slava mu!

— Današnje predavanje v »Akademiji« odprade radi smrti sina prof. Iliča, Vladimira.

— Jutri, v četrtek, dne 28. t. m. ob pol 9. zvečer v Kranju, burka in tih dež. »Maks v škripci«, ki je dosegla v ljubljanskem deželnem gledališču ravnokar velik uspeh. — Gostujejo ljubljanski igralci pod vodstvom gosp. M. Skrbinske.

— Za dekliško »nemško šolo« v takovani Virantovi hiši na Sv. Jakoba trgu, ki je last Kranjske hranilnice, prostora primanjkuje, ali jo pa hočejo razširiti, vsaj tako se mora sklepati iz dejstva, ker je v navedeni hiši najemnikom odpovedala spodnje prostore, to je gostilno in trgovino. Ostane v hiši torej samo še kavarna, katere pa bo kranjska hranilnica v slučaju potrebe gotovo tudi odpovedala.

— Nove sokolske razglednice je te dni izdala Slovenska sokolska zveza. To so zares umetniške razglednice, kakršnih doslej Slovenci še nismo imeli. Razglednice predstavljajo: »Svobodoljublje«, »Bratstvo«, »Pogum in silo« in »Značajnost«. Izmed vseh najlepša in umetniško dovršena je slika, ki predstavlja »Svobodoljublje«: Morje, izza katerega vzhaja žareče sonce; na obrežju, v zelenje odeti skali, stoji krasna moška postava z zavzdigneno desnico, v kateri drži robsko verigo, da jo v energičnem zamahu vrže v morje. Razglednice so umotvorni mojstri Vavpotiča, ki je s temi slikami dokazal, da je ne samo pravi, marveč tudi globoko misleč umetnik. Razglednice, ki se prodajajo po 12 v, toplo priporočamo našemu občinstvu.

— Deželni muzej ostane zaprt na binkoštno nedeljo, zato bo pa odprt za javen poset v ponedeljek, t. j. 1. junija dopoldne od 10. do 12. ure.

Otrok utonil v gnojnici. Dne 25. t. m. je padla 20 mesecev stara hči železniškega delavca, Justina Vegelj, v Selu v gnojnico ter utonila.

Otrok zgorel. Predvčeršnjim jutraj je šla posestnica Marija Stern iz Bizovika na polje, ki je oddaljeno kakih 300 korakov od hiše, ter pustila doma svoje 3 otroke v starosti 9 mesecev, 2 in pol in 3 in pol leta, vsakega v svoji postelji. Kmalu nato so videli sosedje, da se nekako sumljivo kadi iz Sternove hiše. Takoj so hiteli v hišo. Soba je bila polna dima. Dveipolletna Pavla Stern pa je ležala v goreči postelji, polna opeklin in mrtva. Ostala dva otroke so rešili. Nesreča je nastala vsled tega, ker se je 3 in polletna hči igrala z vžigalicami, vsled česar se je vžigala slama v postelji.

— Smrtna kosa. V Ljubljani, Trnovska ulica št. 1 je umrl hišni posestnik gospod Jakob Goli, v starosti 72 let. Pogreb je jutri ob 5. uri. Počivaj mirno!

Zadnja pošta iz Metlike-Novo mesto. V tork popoldne se je v Novo mesto pripeljala zadnja vožnja pošta iz Metlike (ker v sredo prične že voziti vlak). V slovo so ves poštni voz okinčali z zastavami. Pošta je bila polna pasažirjev.

Samomor. V Logatcu se je predvčeršnjim ustrelil urar Fran Balleg. Pred par leti je prišel v Idrijo, da otvori trgovino z urami. Ker mu je pa slabo šlo, je odšel pred par dnevi iz Idrije, da poskusi drugje svojo srečo. Balleg je zapustil vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Znano žurnovo restavracijo v Vingarju pri Bledu ima v najemu tudi letos gospod Dominik Marušič, knjigovodja parokekarne v Ilirski Bistrici. — Glej današnji inserat!

Dom na Vršču bo za binkoštne praznike odprt in oskrbovan ob lepem vremenu. Tudi vabi kranjskogorska podružnica S. P. D. na izlet v nedeljo popoldne na Vršču in skozi Trento v Bovce.

Prešernova kočna na Stolu se odpre v soboto 30. t. m. in bode do takrat že z vsem potrebnim preskrbljena.

Četrta zapoved, ljudska drama po sloviti dunajski pravstveni sliki Ludovika Anzengruberja, dosegla je pri včerajšnjih predstavah v kinematografu »Ideal« najpopolnejši uspeh. Lepo so vzporedne slike slovesa, uboj narednika in beg. Gledalci so prizori med vnuhi in babico. — En dan iz življenja Nj. c. in kr. Visokosti nadvojvode Leopolda Salvatorja je vlezanimiva aktualnost. — Velik smeh vzbuja krasna veseloigra »V civilu«.

V znamenju alkohola. Snoči okoli 8., baš ko so šli ljudje iz viške cerkve od šmarnice, je v samonemilnem namenu skočil v Gradaščo 60letni delavec Jožef Tomec. Okoli vode se je začel vik in krič in je vse drlo skupaj, a nihče si ga ni upal iti rešiti. Ko dospe tudi Karel Kos, se je ojunčil in Tomeca rešil gotovega pogina, kajti bil je že v vodi do vrata. Ker je bil možiček okajen in se je bilo bati še kaj enakega, ga je vzela začasno v varstvo policija.

Na današnji semenj so prignali 194 glav in sicer 33 volov, 2 kravi, 1 tele in 158 prašičev za rejo.

Najdene stvari v času od 21. do 24. maja 1914: srebrn prstan, rjavozelena damska bluz, mlad bel prašček, specialna karta okolice Ljubljane, ročna torbica z denarnico, črn dežnik, 7 patron za samokres. — Izgubljene stvari v času od 21. do 24. maja 1914: nova, bela, neztgovljena ročna torbica, zavitek z zelenkasto svilen šerpo, bankovec za 10 K, zlata damska ura.

Društvena naznanila.

Dramatično društvo ima danes zvečer ob polu 9. pri Novem svetu svoj občni zbor.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Seja finančnega odseka se vrši jutri v četrtek ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Društvo odvetniških in notar-skih uradnikov za Kranjsko naznanja, da bo 11. shod avstrijskih jugoslovanskih odvetniških in notar-skih uradnikov na binkoštno nedeljo dne 31. maja ob pol 10. dopoldne v Narodnem domu v Ljubljani. Na shodu bodo govorili I. Christof in Rih. Tavčar iz Ljubljane ter Ivan Gutsch z Dunaja. Po shodu se vrši banket; kuvert stane 3 K. Prijave za shod in banket naj se pošljejo na naslov »Jos. Christof, solicator v Ljubljani« najpozneje do 15. maja.

Pozor, slovenski železničarji! Oni slovenski železničarji, ki se mislijo udeležiti letošnjega kongresa »Lige slovenskih železničarskih organizacij«, ki se vrši dne 27., 28. in 29. junija v Krakovu, naj to takoj javijo centrali »Zveze jugoslovanskih železničarjev« v Trstu. Istotako pa naj takoj prosijo za dopust in za prosti vozni listek za brzovlake. Ker je »Liga« intervenirala pri železniškem ministru in pri generalnem ravnanstvu južne železnice, da dobijo udeležniki kongresa dopust in da se jim dajo prosti vozni listki za brzovlake, naj vsak prosilec v svoji prošnji izrecno navede, da se hoče udeležiti železničarskega kongresa v Krakovu. — Komur bi bila prošnja odbita, naj to takoj sporoči centrali Z. J. Ž., da napravi ista potrebne korake. Stroški za hrano in prenočišče v Krakovu so preračunjeni na dnevno 3 K. To je tako malenkostna vsota, da omogoči gotovo vsakemu železničarju udeležbo na kongresu. Zato tudi opravičeno pričakujemo, da se slovenski železničarji udeležijo tega važnega kongresa v kar najlepšem številu.

Zagrebačka srpska akad. pjevačka družina »Balkan« priredi dne 8. junija povodom prvega srbskega pevskega zleta in v proslavo svoje desetletne slavnostno akademijo v veliki dvorani občinske hiše mesta Sombora.

Slovenci in Slovenke! Ne zahte družbe sv. Cirila in Metoda.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Detomor. Marija Starašinič, 37 let stara, samska, delavka, doma iz Cerkviča pri Krasincu občina Podzemelj, mati že dvoje nezakonskih otrok je lani zopet zanosila. Svojo nosečnost pa je ves čas tajila, tudi napram svoji strinji Katarini Starašinič, pri kateri je stanovala, in huda je bila, če so jo ženske dolžile, da je v »drugem stanu«. Dne 22. marca je porodila živega otroka ženskega spola. — Zavila je posteljico in otroka v predpasnik in vse skupaj odnesla proti gozdu. Med potjo se je otrok oglašil. Tedaj pa jo je — po zatrdilu obtoženke same — »hudobni duh« premotil v namenu, da bi otrok mrtev bil. Prijela ga je za glavo in stisnila, nakar je otrok za večno umolknil. Na to ga je položila pod smreko in ko se je prepričala, da je otrok mrtev, se je vrnila domov. Drugo jutro je mrtvo dete zanesla še dalje v gozd in ga zagrebala pod mah. Tisti dan pa je neko napol slepo ženšče iskalo tam okoli zelišča in pri tem našla otroka. Stvar se je potem ovadila orožnikom v Gradacu, katerim nasproti je detomorka priznala svoje dejanje. — Obtoženka svoje dejanje tudi pred porotniki priznava. Porotniki so glavno vprašanje na umor z 9 glasovi potrdili. Obtoženka je bila obsojena na 3 leta težke ječe. Ko je obsojenka to slišala, je dejala, da ji je zdaj vseeno, ali je zaprta 3 leta ali 100 let.

Senzačna porotna obravnava: Bratomor pred 40 leti. Pred novomeško poroto se je v tork vršila vlezanimiva razprava o bratomoru pred 40 leti v Peklu pri Trebnjem. Zavrtnega umora svojega brata obtožen je Martin Rogelj, ki je dolgo časa služil tudi v Ljubljani in na Gorenjskem. O razpravi, ki se je za enkrat končala z nepričakovanim uspehom, še poročamo.

Razne stvari.

* Nesreča na morju. Iz Londona poročajo: Angleški parnik »Waipara«, ki vozi 200 izseljencev v Avstralijo, je zavozil blizu Queenslanda na skalo. Položaj ladje je nevaren.

* Velik rop. Iz Sirakuz poročajo: V neko vilo, oddaljeno deset kilometrov od mesta, je udrl sedem banditov, ki so se izdajali za policijske uradnike. Tam so zvezali milijonarjevo vdovo Marijo Arezzi in služabništvo ter jim zamašili usta. Nato so oropali hišo, ukradli za 300.000 lir denarja in dragocenosti. Roparji so ušli.

* Nesreča na Volgi. Iz Samare poročajo: Vsled velikega viharja se je potopilo na Volgi osem čolnov, obloženih z apnom in lesom. V neki vasi na obrežju je bilo razrušenih 42 hiš, 10 hiš pa je voda poplavela. Več oseb je utonilo. V Rovnem se je potopilo mnogo majhnih in večjih tovarnih ladij.

* Težka avtomobilska nesreča. Iz Monakovega poročajo: V Planegu se je prevrnil avtomobil restavraterja Feldmaierja. V avtomobilu je bilo sedem oseb. Šest oseb je bilo težko poškodovanih, ena oseba, Matilda Bensinger, se je ubila. Neki kmet, ki je privozil avtomobilu nasproti, je bil zadet od avtomobila in si je razbil lobanjo.

* Otročnice skoro vse trpe na počasnem telesnem odvajanju. Kupica prirodne »Franc Jožefove« grenčice, izpite na tešče, v kratkem času povzroči brez bolečin lahko izpraznenje in jo torej tudi porodnice prav dobro prenašajo. Tajni svetnik prof. Spiegelberg, stvaritelj velike učne knjige porodništva je po na kralje kliniki v Vratislavi nabranih izkušnjah dognal, da je Franc Jožefovo vodo v zadnjih slučajih dalj časa mogoče jemati, ne da bi se povzročila škoda in ne da bi se izgubil zanesljivo odvajalni učinek. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije. — Ostra kritika zunanje politike. — Vojaštvo in politika.

Budimpešta, 27. maja. V avstrijski delegaciji je začetkom seje protestiral poslanec Lerher proti oviranju prostosti debate, ki se vrši s tem, da se naganja delegacijo, da mora končati svoje delo pred Binkošti.

Delegat L e u t n e r je nato ostro kritiziral avstrijsko politiko glede Albanije. Označil je pojasnila grofa Berchtolda in Forgacha kot popolnoma nezadostna ter svaril pred konflikti, ki lahko nastanejo iz te politike. Vohemotno je napadel zlasti avstrijske častnike, ki si sedaj domišljajo, da smejo igrati politično vlogo. Na podlagi častniških vesti je dokazoval, da se razvija v našim čast-

niškem zboru duh, kakoršen je vladal v Turčiji, kjer so častniki v mladoturški stranki privredili državo do propada. Obširno se je bavil nato tudi s celovitim procesom in z nečuvnimi razmerami pri pešpolku št. 17 v Celovcu.

Budimpešta, 27. maja. V ogrski delegaciji je govoril princ Ludovik Windischgrätz o albanskih razmerah ter ostro kritiziral politiko našega zunanjega ministra.

Deželni zbori.

Inomost, 27. maja. Tirolski deželni zbor je sprejel reformo občinske volilne pravice. Italijani se zavzemajo za avtonomijo južne Tirolske. Socijalni demokrat govori za narodnostno razdelitev Avstrije. Izvršile so se volitve v deželni odbor. Vložena je bila interpelacija glede zaprtja potov na Veliki Zvonar.

Dunaj, 27. maja. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je referiral dunajski župan dr. Weisskirchner o peticiji za dovolitev kreditne operacije za investicije dunajskega mesta.

Ogrska delegacija.

V včerajšnji seji ogrske delegacije se je pričela debata o proračunu zunanjega ministrstva. Tudi ogrska delegacija se je bavila pred vsem z albanskim vprašanjem. Delegat Andrassy je velik optimist glede razmerja med Avstrijo in Italijo ter ne pripisuje protiaustrijski gonji v italijanskih listih posebne važnosti. Mnogo bolj važno se mu zdi vprašanje Romunske, o kateri pravi, da bi prišla v slučaju zmagovite vojne Rusije proti trojezi v vazalsko razmerje napram Rusiji. Treba pa je Romunsko ožje priklopiti k monarhiji, vsled česar je treba izpremeniti tudi notranjo politiko.

Ogrska neodvisna stranka.

Budimpešta, 27. maja. Julij Justh se je odpovedal kandidaturi za vodstvo neodvisne stranke na mesto pokojnega Frana Kossutha. Vodstvo bo prevzel grof Mihael Karolyi.

Afera Vojna.

Praga, 27. maja. Upravni odbor deželne zveze železniških uslužbencev na Češkem je izrekel predsedniku poslancu Vojni zaupnico ter izjavil, da je bila vsa kampanja vpriporjena le v agitatorične svrhe.

Italijanska zbornica. — Albansko vprašanje.

Rim, 27. maja. Po izjavi zunanjega ministra, ki jo v kratkih potezah prinašamo na drugem mestu, je prišlo do živahne debate. Večina govornikov je presojala položaj Albanije silno pesimistično. Poslanec Chiesa je očital vladi, da dela tako, kakor bi bili italijanski vojaki orožniki tujega kneza, ves nastop Italije v Albaniji je le v prid avstro-ogrskim interesom. Vehementno je napadel poslanec Barzilaj politiko Italije. Italijanska politika v Albaniji je bila od vsega začetka zgrešena ter je imela samo to posledico, da je razdvajala Italijo s Srbijo in Grško, zlasti pa z Rusijo, ki je bila v težavnih trenutkih edina odkritosrčna in pristranska prijateljica Italije. Ostro so govorili tudi radikali in socialistični poslanci. Poslanec Dibugniano je konstatiral, da je prišlo v Albaniji med Avstrijo in Italijo do konflikta, ki ima lahko dalekosežne posledice. Treba se je obrniti od angleškega zunanjega ministra siru Edvarda Greya, da naj on povzame inicijativo za mednarodno akcijo v Albaniji.

Mehika.

Pariz, 27. maja. Listi poročajo, da se namerava mehiškanski predsednik dne 1. junija odpeljati v Evropo.

Ponesrečen štajerski poslanec v Trstu.

Trst, 27. maja. Sinoči ob pol 10 se je avtomobil hotela »Palace« iz Portorose prekucnil v veliki kanal v Trstu. Soferja Daltina so rešili, baron Edmund Knobloch in sluga Rheingold, ki sta bila v zaprtem vozu, pa sta se udušila oziroma utonila. Baron Knobloch je doma z Žovneke pri Braslovčah na Štajerskem. Bil je štajerski deželni poslanec v veleposestniški kuriji in star šele 46 let. Pripeljal se je s sinočnim brzovlakom in je bil na potu v morskopoliško Portorose. Hotelski sluga Josip Rheingold je bil doma nekje na Kranjskem.

Trst, 27. maja. Iz Velikega kanala so danes potegnili avtomobil barona Knoblocha. Trupli barona in hotelskega uslužbenca sta hudo razbiti.

Samomor.

Gradec, 27. maja. Snoči se je v nekem avtomobilu usmrtila gospa Oely Pollachova, soproga orožniškega nadporočnika v Ljubljani, ki je živel ločena od svojega moža.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJU.

Holandski častniki.

Amsterdam, 27. maja. Dogodki v Albaniji so izzvali tu velike skrbi za varnost 30 holandskih častnikov.

Če bo knez Viljem Albanijo zapustil, bo holandska vlada sklepala o tem, ali pusti častnike še nadalje v Albaniji ali ne.

Zahteve vstašev.

Dunaj, 27. maja. Z Dunaja se uradno poroča: Vstaši so izročili kontrolni komisiji pismo, v katerem stavijo sledeče zahteve:

»Namen našega gibanja je sledeči:

1. Vlada Albanije naj dvigne verski poduk na podlagi naše vere.

2. Ker se je pokazal dosedanji režim Albaniji sovražen in ker je dala vlada streljati na nas celo s topovi, želimo, da prevzame gospodstvo in upravo Albanije zopet turška država, kateri pripadamo od pamtveka.

3. Če bi bilo to nedosegljivo, polagamo svojo usodo v roke vesele, ki naj nas rešijo iz rok sedanje vlade.

Prosimo, da se ravnate po teh zahtevah in nas ščitite pred vsakim preganjanjem s strani sedanje vlade. Pismo je datirano z dne 12. maja 1330. (Po turškem štetju).

Dunaj, 27. maja. Iz Drača se očitno poroča: Vjetniki vstašev pri-povedujejo, da je večina vstašev iz Kroje, Tirane, Šjaka, Pekin in Kavaj. Pravi voditelji se nahajajo v Tirani, pa se skrivajo. Med vstaši je tudi 15 boljših oblečenih Turkov. Tudi katoliške vasi se udeležujejo vsta-je. Proti Kavaji koraka 700 sedanji vladi vdanih Albancev. Med vstaši se nahajajo tudi taki, ki so knezu še prijazni, druga stranka je za sultana. Velika večina vstašev še ni odločena. Vedno očitnejše je, da je bilo vstaško gibanje skrbno pripravljeno.

Rim, 27. maja. »Agenzia Stefani« poroča iz Drača, da je prišlo med nekaterimi plemeni iz notranjosti dežele in med onimi iz Krnje in Šjaka do ljutega boja.

Drač, 27. maja. Noč je bila mirna. Pogajanja trajajo naprej.

Rim, 27. maja. Iz Drača poročajo, da so se vstaši sedaj odločili pogajati se tudi s knezom. Najbrže še danes pride v Drač deputacija vstašev. V mestu je mirno. Prebivalstvo je večinoma pobegnilo. Trgovine so zaprte.

Pariz, 27. maja. Listi poročajo, da je bila vstaša v Albaniji skrbno pripravljena od mladoturkov, ki so hoteli kneza Viljema umoriti in proglasiti kneza princa Burhan Eddina, nečaka bivšega sultana Abdul Hamida.

Telesna straža.

Skader, 27. maja. Glede odpisovanja oddelkov mednarodnega vojaštva v Skadru v Drač, poveljniki teh oddelkov v Skadru še nimajo poročil. Bajle Nemčija in Angleška v to ne bosta privolile. Rusija in Francoska se še nista odločile.

Dunaj, 27. maja. V političnih krogih se zatrjuje, da so se veselele že sporazumele poslati v Drač mednarodni vojaški oddelki, sestavljeni iz avstrijskih, italijanskih, nemških in francoskih vojakov pod poveljnistvom kakega angleškega častnika z nalogo, skrbeti za osebno varnost kneza in njegove rodbine. Oddelki bodo vzeli najbrže iz vrst skadske mednarodne posadke.

Pred Dračem.

Carigrad, 27. maja. Nemška križarka »Goeben« je dobila povelje, da odplove iz Carigrada pred Drač. Dospela je že v Dedeagač.

Jadranska železnica.

Belgrad, 27. maja. »Politika« priobčuje dunajsko poročilo, ki pravi, da bo Avstro-Ogrska oficijalno zahtevala od srbske vlade, da zgradi in vzdržuje promet železnice od Donave do Jadranskega morja čez Prištino in Prizren ter čez albansko ozemlje. List pravi, da je ta zahteva v nasprotju s srbsko železniško politiko.

Srbska skupščina.

Belgrad, 27. maja. Vlada je predložila skupščini zakonski načrt, ki zahteva 122.800.000 frankov na oboroževanju. Predlogu se je priznala najnost.

Srbsko-grška trgovinska pogodba.

Atene, 27. maja. V soboto je bila podpisana srbsko-grška trgovinska pogodba. Pogodba obsega glavne pogoje in tri protokole o železniških, sanitetnih in carinskih vprašanjih. Kjer so se nahajali prej v Solunu hlevi za živino iz Srbije, ta del ostane Srbiji 50 let rezerviran. Srbski živinovozniki bo nadzoroval vkranje in izkrcanje živine. Grška se pridruži železniški pogodbi Srbije, Črne Gore in Rumunske. V veljavo stopijo najnižji obstoječi tarife.

Grška.

Solun, 27. maja. Kralj Konstantin grški je inspiciral včeraj večje garnizije v grških mestih zahodne Trakije ter se nato vrnil na Grško.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnik in tisk »Narodna tiskarna«.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: za **Ciril-Metodove družbo**. Ciril-Metodariji v Borovnici 15 K, zbrali na sestanku dne 24. maja pri „Ivanu“, ko so se spominjali zadnjega ustoličenja gorotanskih vojvod pred 500 leti, ob — v ta spomin vsajeni lipi in Rafko Salmič, trgovec z urami in zlatino v Celju 13 K z geslom:

Ko v Celju sem dve trobojnice male na avto „Prve Kraške družbe“ pripel, je modri Urbančič ukrenil takole. Po kronci bo vsakdo na mizo odšel! So Krašinci darovali in meni ukazali: Odratjaj te kronce, da vselej povsod varuje naš avto Ciril in Metod! Skupaj 28 K. — Živeli nabiralci in darovalci!

Listnica uredništva.

Onim, ki so se zgledali za službo. Za službe se je zgledalo toliko abiturientov in akademikov, da nam je nemogoče vsakemu posebej odgovarjati. Odgovarjamo torej tem potom na razna vprašanja, da se prošnja lahko napiše v slovenskem jeziku, bolje pa je seveda, ako se napiše v hrvaščini. Na dopise, katerim ni priložena znamka ali dopisnica za odgovor, se ne oziramo, ker se od nas pač ne more zahtevati, da bi poleg truda imeli še stroške.

Uredništvo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. maja: Fran Renko, kočar-hiralec, 50 let, Radeckega cesta 9.

Dne 22. maja: Rajko Korbar, sin plesarskega mojstra, 11 mesecev, Dolenska cesta 20. — Josip Zajec, obč. ubožec-hiralec, 25 let, Radeckega c. 9. — Karolina Tomažević, vdova c. kr. davkarja, 79 let, Dunajska cesta 9. — Ivan Jerina, dež. dacar, 23 let, Hrenova ulica 19. — Jera Hribar, perica, 64 let, Elizabetna cesta 8. — Anton Šusteršič, sin tiskarniškega delavca, 10 tednov, Strelška ulica 15.

Dne 23. maja: Ana Muzlovič, hči železolarja, 10 mes., Strelška ul. 15. — Stanislava Janežič, hči služkinje, 7 mesecev, Illova 29.

Dne 24. maja: Ivan Flegar, gimnazijec, 14 let, Zaloška cesta 7. — Stanko Babnik, sin poštnega sluga, 4 mesece, Trnavska ulica 17.

V deželni bolnici:

Dne 21. maja: Terezija Ambrožič, soproga mest. učitelja, 34 let.

Dne 22. maja: Ana Casl, žena posestnika, 39 let. — Anton Beljan, gostilničar in posestnik, 31 let. — Fran Ovičaj, posestnik sin, 14 let.

Poslano.

Gospod plem. TRNKOZY, lekarnar v Ljubljani! Jaz bi Vam bil hvaležen, ako mi pošljete literaturo in sladni čaj znamka „Sladin“.

Veseloštopovjem

Dr. Argay,

London, W. 89. Ladbroke Grove Notting Hill.

Od ge. **Marije Lebede**, kovaškega mojstra soproge, Atzelsdorff, pošta Neubau (Spod. Avstrijsko): Že dva meseca rabim za naše sedaj tri mesece staro dete sladni čaj imenovan Sladin in priporočam njegov čudovit učinek, moč in nizko ceno. Želim, da bi vse matere rabile sladni čaj, da bi se vzgojile zdrave in krepke otroke. Čutim se torej obvezano, da Vam izrečem najpopolnejše priznanje.

Od ge. **Marije Kerngruber**, pekove v Latschu, (Vintschgau, Tirolsko), 21. 9. 1912: Prosim pošljite mi zopet 5 komadov 1/4 kg zavitek sladnega čaja „Sladin“. Sladin ima zame tako slast, da ne maram več nobene kave.

Od ge. **Eme pl. Trnkóczy**, lekarnarjeve soproge v Gradcu: Ljubi svaki! Sporočam Ti, da Elzinega malega vzgajajo s Sladinom (sladnim čajem) in da se izborno razvija, zato rej se Sladin lahko najpopolnejše priporoča.

Od ge. **Leopolda Haller**, c. in kr. okrajnega glavarja v p. v Beljaku: Kje se v Beljaku dobiva Vaš resnično izborni sladni čaj? Odkar zajtrkujem namesto da bi rabil Somatose, Vaš Sladin, sem se popravil, se čutim krepkejšega in si prihranim polovico denarja.

Minogostanska poraba. Gotovo ni do mečega zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego **„Molle-vo“** francoskega **„Molle-vo“**, ki je takisto bolesti utišajoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilo in je zatorej dobro, da se pripravi kopel. Steklénica K 2-50. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik, **Dunaj, Tuschlamben 9**. V zalozah po deželi je zahtevati izrečno **MOLL-ov** preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 250

Komik dr. ing. Miran, Otomna. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je **„Soydin“** prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podtlaki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Serravallo

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je **rekonvalescentom in masekvrnim** zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

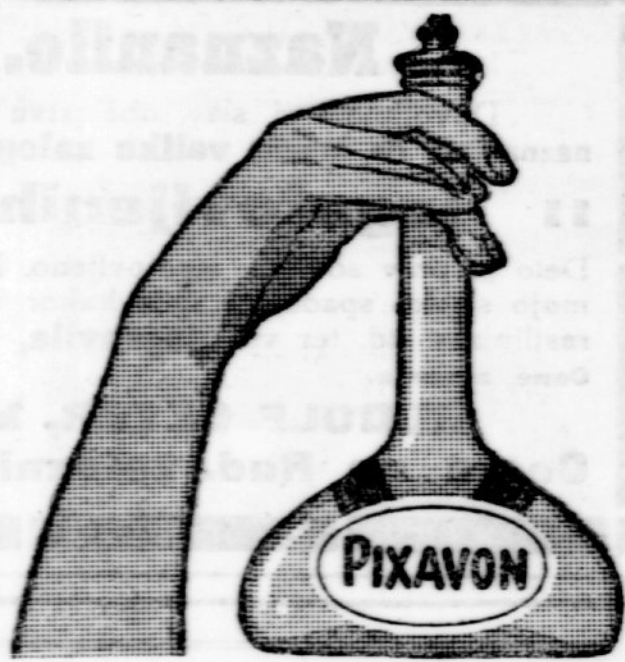
„Izborni okus.“ Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje. 80

Dobiva se v lekarnah v steklenicah po 1/2 l. in 1 l. K 2-60 in po 1 lit. K 4-80.

Negovanje las s Pixavonom

na znanstveni podlagi.

Resnično najboljši način za jačanje kože na glavi in krepitev las.

Steklénica K 2-50. Zadržati za več mesecev.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani.“

Uradni kurzi dun. borze 27. maja 1914

Maložbeni papirji.	Denarji	Blagovni
40% majeva renta	81-25	81-45
4-20% srebrna renta	84-70	84-90
40% avstr. kronska renta	81-60	81-80
40% ogr. kronska renta	80—	80-20
40% kranjsko dež. posojilo	—	89—
40% k. o. češke dež. banke	86-75	87-75

Srečke.	Denarji	Blagovni
Srečke iz l. 1860 1/2	421—	431—
„ „ 1864	660—	670—
„ tiske	290—	300—
„ zemeljske l. izdaje	279-75	289-75
„ „ II.	237-50	247-50
„ ogrske hipotečne	226—	236—
„ dun. komunalne	469—	479—
„ avstr. kreditne	478—	488—
„ ljubljanske	58—	62—
„ avstr. rdeč. križa	50-25	54-25
„ ogr.	29-90	33-90
„ bazilika	25—	29—
„ turške	217-50	220-50

Delnice.	Denarji	Blagovni
Ljubljanske kreditne banke	39-8—	402—
Avstr. kreditnega zavoda	605-40	606-40
Dunajske bančne družbe	507-50	508-50
Južne železnice	86-25	87-25
Državne železnice	689-60	690-60
Alpine-Montan	800—	801—
Češke sladkorne družbe	295-50	296—
Živnostenske banke	266-75	267-75

Valute.	Denarji	Blagovni
Cekini	11-39	11-43
Marke	117-70	117-90
Franki	95-97	96-10
Lire	95-25	95-45
Rubliji	252—	252-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 26. maja 1914.

Termin.

Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	13—
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9-86
Oves za oktober 1914	za 50 kg	8-30
Koruzna za julij 1914	za 50 kg	7-90

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji razični tlak 736 mm

ma	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
26.	2. pop.	733-5	16-8	sl. svzh.	dež
„	9. zv.	732-9	14-5	sl. szah.	oblačno
27.	7. zj.	732-9	14-4	brezvevtr.	dež

Srednja včerajšnja temperatura 15-40, norm. 15-4. Padavina v 24 urah mm 13-8.

S težkim srcem naznanjamo sorodnikom in znanec, da je danes Vsega mogočnega k Sebi poklical v dobi 72 let po dolgotrajni bolezni previdnega s tolažili sv. vere, našega ljubega soproga in predobrega očeta, gospoda

Jakoba Goli

hišnega posestnika.

Pogreb bo v četrtek ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Trnavska ulica št. 1.

Draga pokojnika priporočamo v pobožno molitev.

Ljubljana, dne 27. maja 1914.

Žalnoči ostali.

Katarina Uršič roj. Berlinger, dež. tajnika soproga, naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov, da je njena iskrenoljubljena mati, ozir. tašča, stara mati, teta, svakinja in sestrična, gospa

Pavlina Berlinger, roj. Brunetti-Pisano

c. kr. višjega carinskega blagajnika vdova

dne 25. maja 1914 na Dunaju v visoki starosti umrla in bila tamkaj pokopana.

DUNAJ-LJUBLJANA, dne 27. maja 1914.

Naznanilo.

Usojam se vljudno naznaniti, da sem prevzel kot lani tudi letos prejšnjo

Žumrovo gostilno v Vintgarju pri Bledu.

Točim vedno sveže pivo, izborna vina in imam na razpolago vedno gorka in mrzla jedila.

Veseloštopovjem

Dominik Marušič.

Pozor klobučarji!

Pozor klobučarji!

Odda se v najem lokal

v katerem se nahaja že 30 let stara trgovina s klobuki, kakor tudi delavnica z vsem orodjem za klobučarsko obrt in ena soba s kuhinjo. 2102

Makso Rojc, Kamnik št. 12.

PALMA

perot

pešca.

Za birmance

priporoča svojo veliko zalogo deških oblek po brezkonkurenčnih nizkih cenah

B. Götzl

Ljubljana
Mestni trg 19.

CRIKVENICA

Pri Reki ob Jadranskem morju.

Edino morskopalnišče Jadranskega morja s 300 metrov v morje širilec obaljo z najfinjšim peskom po tleh.

Natančni prospekti in pojasnila pri zdraviliški komisiji.

klimatečno zdravilišče in morskopalnišče

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

Eldorado za slabotne otroke!

Botri!

FR. P. ZAJEC,

LJUBLJANA

STARI TRG 9.

Radi ogromne zaloge prodajam od danes naprej, po neprekosljivo nizkih tovarniških cenah najboljšje

švicarske ure, kakor tudi vso drugo zlatnino in srebrnino.

Nikelaste moške ure od K 3-80 naprej — Srebrne moške ure od K 7-80 naprej — 14 kar. slat. moške ure od K 30-80 naprej — 14 kar. slat. dam. ure od K 18— naprej. — Srebrne damske ure od K 7-70 naprej. — Srebrne verige od K 1-00 naprej.

Nizke cene!

Solidna in dobra posrednoba!

Nizke cene!

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Iščemo spretnega zastopnika
za tamkajšnji okraj proti proviziji ali na gotov račun za
razpečevanje

EVINRUDE motorjev za čolne

2 HP 1996 3-5 HP
K 580— z baterijskim vžigalom K 890—
K 680— z magnetnim vžigalom K 1020—

Na vsak čoln se lahko pritrdi v 2 minutah.
Cez 30.000 komadov v obratu!
Pišite še danes z natančnimi navedbami o svoji klasifikaciji
za to odnoso razpečevanje.

Tvornica strojev Edgar Aub & Co. dr. z. o. z. Dunaj VII. Schottenfeldg. 46.

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana
Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek,
la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši
moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklince in
otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

Nova tovarniška zaloga najboljših šival- nih strojev Gritzner in Special-Gutmann.

Ne kupujte nikjer, dokler ne poskusite mojih strojev. Prednost: lahek
tek brez ropota, vsak stroj ima kroglični tek (Hugellager), a ne stane
za to nič več. Šiva tudi nazaj. Poduk brezplačen. — Jamstvo 10 let.
Hrpanje (mašenje) perila, nogavic in umetno vezenje (štikanje).

Cena nizka, oprema najkrajšnja.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev Gritzner
in koles Jos. Petelin, Ljubljana, 2094

Križevniška ulica št. 7.

!! „DEERING“ kosilni stroj je edino uspešno delu- joči stroj za košnjo! Oškodujete se !!

ako ne poskusite preje prave ameriške kosilnice „DEERING“ predno kupite kar
na slepo slabejši kosilni stroj za drag denar!

NEIZPODBITNO DOKAZANO

je in s tisoči izpričevali potrjeno, da ima le prava ameriška kosilnica „Deering“
vse one prednosti, ki omogočajo hitro, breznaporno in blagonsko košnjo! Vse druge
kosilnice, ki jih
slabeše konstruk-
cijske kosilnice
ničami „DEERING“
nabavi ameri-
kan
voljen. Vse druge
kosilnice se skvarijo že po drugi košnji.

Ameriške kosilnice se dobivajo le pri založitelju
Fr. Stupica v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloga vsakovrstnih strojev za poljedel-
stvo in strojev za vse rokodelske panoge. Zaloga
dalmatinskega portland cimenta, traverz in šin,
železa ter vsakovrstne železnine.

Ceniki brezplačno! Postrežba najtočnejša!
Cene najnižje!

Otvoritveno naznanilo.

P. n.

S tem vljudno naznanjam, da bom otvoril z dnem 8.
junija t. l. na Bledu

filialo za špecerijsko in kolonijalno blago

delikatese, špirit, žganje, vino in deželno pri-
delke na drobno in na debelo.

Priporočam to svoje podjetje kar najtopleje s prošnjo,
da mi slavno občinstvo ohrani tudi v bodoče doslej izka-
zano zaupanje.

Z velespoštovanjem

Edvard Dolenz,

šef trgovine Franc Dolenz v Kranju.

2092

Rad preprosto se ceno preda
kratek dober ohranjen 2200

klavir

na Radeckega cesti št. 2/1.

Kovaškega pomočnika

za vozove sprejemem takoj.

Anton Petkovšek,
izdelovalec vozov, Logatec.
2011

Sprejme se takoj 2097

učenec

krepek in zdrav, ne pod 16 let, iz
dobre hiše, v trgovino z raznim blagom
A. Domicelj, St. Peter na Kr.

Dva mizarska pomočnika

vajena stavbnega dela, sprejme takoj
Filip Lazar, mizar,
Jesenice, Gorenjsko.
2093

Lepo letno stanovanje

z več sobami, meblirano, z uporabo
vrta, se odda. Ogledati se prosim v
četrtki ali nedeljo. — Več se poizve
pri posestnici Franji Keber, Tacen pod
Šmarno goro (postaja Vižmarje). 2091

Pređa se veliko 2090

posestvo

obstoječe iz njiv, travnikov, vinograda
in gozdov. Hiša in gospodarska po-
slopja so v zelo dobrem stanju.

Natančnejša pojasnila daje gosp.
Bogomir Zdošek, učitelj v Grižah pri Celju.

Motorno kolo

6 HP (Neckarsulm), z dvojno prestavo,
s stranskim sedežem za dve osebi,
jako fin, skoro nov, se ceno pređa.

Vpraša se pri A. Fortič, mestni
strojnik, Kleče pri Ljubljani (mestni
vodovod). 2088

V Celju se odda v najem

LOKAL

pripraven za vsako trgovino na pro-
metnem mestu pri cerkvi in v obližju
javnih uradov. 2079

Povpraša naj se v pisarni dr.
Antona Božiča, odvetnika v Celju,
Rotoška ulica št. 15.

Oddajo se takoj

restavracijski lokali

z vse opravo in velikim senč-
natim vrtom na Nadvojvode
Friderika cesti št. 3, kakor
tudi velika (transito) vinska
klet z lastnim vodovodom.
Polzve se istotam. 2101

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.
Letnik XXXIV. (1914).

LJUBLJANSKI ZVON izhaja v svetlobi po odločbi na
mestu ter ceno na leto 5 K 50 h, pol leta 3 K 50 h,
četrt leta 2 K 50 h, za vsako naročnino dodatno po
5 K 50 h na leto.
Posredniki svetili se dobivajo po 30 h.

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se
blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Kneza Auerperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov
radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli,
elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija.

Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija,
ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravnanstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

1480

Za vkuhanje sadja in povrtnin

: so priznane najboljše in najcenejše steklenice :

REFORM

tvrdke dr. med. Bareš in mag. Ph. K. Till.

Ceniki se dobijo na zahtevo poštne prosto pri glavni zalogi za
jugoslovanske dežele

Lovro Petovar, Ivanjkovci, Stajersko.

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom
naznanjati, da imam veliko zalogo doma 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v
mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje,
rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo.
Cene zmerno. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico šte. 10, Ljubljana.

Za birmance

priporoča svojo

velika zaloga oblek
konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta 3.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

J. Kette
Ljubljana

Franca
Jožefa
cesta
št. 3.

Specialna trgovina
klobukov, čepic, :

kravat, perila in vseh modnih
predmetov za gospode in dečke.

Priporočila za pomladansko in letno sezono delice

Novosti!

za damsko obleko,
kostume, bluze,
svilnatega, volnenega
in
bombažastega blaga.

JANKO ČEŠNIK, Ljubljana

Lingarjeva - Stritarjeva ulica

opozarja na svojo veliko zalogo perilnega blaga iz bombaževine, kakor
jambčeno pristanega platna v vsaki poljubni državi.
Bazilčne preproge, jata, kokos, linolej, tapetiri.

Novosti!

Raznovrstnega
modnega sukna

za gospode.

Vzorec na ogled na razpolago
in poštino prosto.

Za birmance
priporočila
veliko zalogo oblek
tvrdka
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica 9.
Nizke cene!
Točna postrežba!
Ceniki zastonj in franko.

Radi preselitve se proda dobro ohranjen

klavir

Bösendorfer za ceno 350 kron in lep
salonski harmonij z 12 registri am.
sist. — Naslov pod poštni predal
146, Ljubljana. 2070

Dr. L. Levi
v Trstu
je svojega sina s pomočjo
tinkture
za želodec,
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani, Dunajska cesta,
rešil nadležnih želodčnih slabosti,
zoper katere je zastonj
uporabljal vsa sredstva zdravniške
umetnosti.
Steklenica 20 vin.

J. REPŠE & I. JERŠEK
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 5.

Zaradi velike zaloge blaga prodajajo se
pričeta in gotova ročna dela

kakor tudi jute, kongres in filé blago
po tvorniških cenah.
Postrežba točna in solidna. Domača tvrdka.

Pozor izletniki! Pozor izletniki!
HOTEL BELLEVUE v Cirkvenici

tik morja, s teraso in krasnim razgledom, 18 sob, izborna
penzija s hrano se priporočila izletnikom za obisk.

Z odličnim spoštovanjem
1699 Fran Merslavič, hotelir.

KONTORIST

zmožen slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja, isto mesta proti skromnemu plačilu.

Naslov pove upr. »Slov. Naroda«.

S I R

dobro vlečan
polnomasten po K 1-60
polmasten „ „ 1-40
ima v zalogi
Mlekarska in sirarska zadruga
v Logatcu. 2015

Enonadstropna, trdno zidana
hiša

s poslopjem v dvorišču in vrtom za
zelenjavo se proda pod zelo ugodnimi
pogoji z ali brez zemljišča in
gozda. Hiša stoji na ugodnem prostoru
glavnega trga v mestu Šoštanj ter je
pripravljena za vsako obrt ali večjo
trgovino.

Več pove Posejilnica v So-
štanju. 1754

Vsezmagujoči uspeh!

Največji narastek prodaje.
najbolj iskani in priljubljeni znamki vozni
koles sta nedvomno:

WAFFENRAD
(orožno kolo) najboljša kolo monarhije
KOLO

KOSMOS
dobro, ceno ljudsko kolo.

Katalogi gratis in franko od zastopnikov
Ivan Jax & sin, Ljubljana.

Avstr. orožništvo in družba, Steyr,
Ljubljana: Jax in sin, Kostanjevica: Alojz
Hatsch, Kočevje: Fran Tschinkel, Novo-
mesto: Fran Kenda, Bled: Ivan Rus.

ZA BIRMO!

Priporočila se tvrdka

H. SUTTNER

Mestni trg 25 Ljubljana 4.

Nizke cene, solidna in dobra postrežba.

Lastna protokollirana tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Nikeln. moške ure	od K 4-10	naprej
Srebrne „ „ „	7-80	„
14kar. zl. „ „ „	40-—	„
Damske ure	7-90	„
14kar. zl. damske ure	20-—	„
Srebrne verižice	1-80	„
14kar. zlate verižice	20-—	„

Ceniki zastonj in poštine prosto.

Stanovanje

z eno sobo, kuhinjo in drvarnico se
odda za takoj. 2008

Več se izve pri D. Rovšek,
fotogr., Kolodvorska ulica št. 32.

Hiša na prodaj.

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu
in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim
številom sob in gospodarskih prostorov pokoj-
nega Antona Mozetiča z renomirano gostilno s
prostornim vrtom in vinogradom zraven.

Kdor želi to priložnost porabiti v svojo
srečo naj se blagovoli ogledati pri posestniku
Ivanu Oblokarju v Solkanu. 1413

AVTO

20 HP, za 4 osebe, model 1914,
skoraj nov, se popoln. zapre, pripraven
za gg. zdravnike, z električno in aceti-
lensko razsvetljavo, obstoječo iz 6
svetilnik, električne hupe, kazalca hitrosti,
2 rezervni kolesi s pnevmatikami in
vsem orodjem, se zelo ceno proda.

Resnim kupcem poskušnje na
razpolago. Pisma vprašanja do 31. t. m.
pod „Benz“ na upravništvo »Slov.
Naroda«. 2069

**Foto-
grafske
aparate**

kakor tudi vse v to stroko
spadajoče potrebščine ima v zalogi
fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike!

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne
stavbe, železobetonske mostove,
strobe itd. — Popravila iz-
vršujem po najnižjih cenah.
Izdelujem načrte in dajem
strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in
bukovih desčic, katere dobavim
z ali brez polaganja; prevza-
mem tudi popravila in pola-
gam desčice na stara že ob-
stoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizar-
stvo tičoča se dela, pohištvo le
proti naročilu. Izvršujem tudi
vsakovrstna popravila točno,
povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko
spadajoča dela, kakor: strešne
stole, strobe, verande, barake
odre i. t. d. — Popravila
izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in
smrekov les in žagam hlode
tudi proti plačilu. — Po že-
leznici poslan les se dostavi na
žago po lastnem industrijskem
tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za skladištem državnega kolodvora.

Telefon šte. 299.

Velika izbora okusnega in modernega blaga za ženske obleke in bluze.

Le najnovejše rute in šerpe. Bogata zaloga vseh vrst preprog in zavet. Garniture in fotelje za divane in za steno. Potne odeje. Linolej. Kvaliteta dobrih tkanin. Kotelne in pisane. Namizna perila in robci.

Vijudno se priporoča **manufakturna trgovina J. GROBELNIK** LJUBLJANA, Mostni trg šte. 22 nasproti lekarne.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Učenca

s primerno naobrazbo sprejme takoj

A. Sušnik 1978

trgovina špecerije in železnine, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Najboljše ogrske in kranjske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papiko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča trdka

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljke od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 1066

V prijaznem kraju Notranjske, poleg župne cerkve ob južni železnici, se prodaja iz proste roke zaradi bolezni

trgovina s hišo

in posestvom pod zelo ugodnimi pogoji. 2057

Ponudbe pod „Trgovina/2057“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam najljubše,

da sem otvoril**na Marije Terezije cesti šte. 7.****prodajalnico**

z bogato izbiro pletenin, žen-

:: skega in moškega perila. ::

Zlasti pa opozarjam, da se bodo tudi

izdelovala po meri**: otroška oblačila. :**

bluze, krila, predpasniki, plašči, spalne suknje t. t. d.

:: po čudovito nizki ceni. ::

Priporočam se za blagohotno naklonjenost

A. Pöschl.

Klobuke cilindre in čepice

IVAN SOKLIČ.

Velika zaloga najmodernejših slamnikov. 130

v najnovejših fazonih in v veliki izbiri priporoča

Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K. 401

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbena, pohištvena, mizaraka dela.

hotele, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Največja kolesarska tekma
c. kr. avstro-ogrske armade!

Tekma častnikov: Prvi
Tekma moštva: Prvi

na „KINTA“ kolesu

K. Čamernik & Komp.

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posam. deli.

Mehanična delavnica in garaža.

LJUBLJANA, samo Dunajska cesta 9-12.

2084

Trgovski sotrudnik

za trgovino z mešanim blagom in

učenec

se sprejmeta. J. Modic, Nova vas pri Rakeku. 2063

3
lepi lokali

za prodajalne 2035

se oddajo za avgust, ozir. takoj.

Več se izve v pisarni

F. Supančič, Bleiweisova cesta št. 10, I. nad., Ljubljana.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera priposlan čevlji. 128

Najboljša in najzdravejša 2024

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kupon m 3-10 dolg	1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko	1 kupon 10 kron
(s uknja, hlače, telovnik)	1 kupon 15 kron
» stano samo »	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski liden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvisniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vzorec gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvisniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Delniška glavica 8.000.000 kron. »

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica L. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

» ter jih obrestuje od dne vloge po št. 4 1/2 0 = = =

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

» vseh vrst po dnevnem kurzu. = = =

Gospodarstvo.

Gospodarski izvid.

Še vedno so v spominu balkanski dogodki. Skoro vsak Avstrijec jih je občutil v tej ali oni smeri in še dandanes niso izginile posledice. Že 40 let — iz leta 1873. — ni bil prizadjan avstrijski industriji tako močan udarec, kakor sedaj. Treba je uvaževati, da je bila oškodovana najbolj industrija in one panoge, ki so z njo v tesni gospodarski zvezi. Industrija je vezana na eksport; balkanski dogodki pa so nam odrezali prehod čez meje. Industrijska podjetja nastanejo tedaj, ko je mirno politično obzorje, in ko se upa v boljšo bodočnost; vsaka podjetnost pa izginje v burnih političnih dnevih. Slovenske dežele, oddaljene od tovarniških centrov, so slišale le odmeve one hude krize, ki je zavladovala na zgornjem Štajerskem, Nižje Avstrijskem, Češkem, Moravskem in v Slezi. Vsaj enkrat smo lahko zadovoljni, da nimamo tovarna, da ni razvita pri nas industrija. Poljedelstvo je le indirektno občutilo posledice krize, ker se je denar podražil in ker se je skrčil kredit.

Skoro neverjetno se nam zdi, da bi slovenske dežele profitirale v času krize in da smo si še sedaj v gotovih ozirih na boljšem, kakor tedaj, ako bi izostala kriza v letu 1913. Naša narodna industrija je jako pičila. Slovenija je še vedno kolonija nemških in čeških tovarn. Niti eno večje železno podjetje ni v naših rokah. Vsled krize so postali železni produkti ceneji. Sicer vlada avstrijski železni kartel monopolistično ter diktira po svoji volji cene železa. Vendar ga je prisilil nemški trg, da je moral znižati cene. Ob avstrijsko-nemški meji je sicer železo kake 3 do 4 krome ceneje kakor pri nas, in to radi nemške konkurence. Dobra posledica balkanske krize obstoja za nas, ki smo konzumenti neslovenskih železnih podjetij, v tem, da plačamo za ravno isto množino železa manj, kakor bi morali izdati tedaj, ako bi cvetela konjunktura. Enak pojav zasledimo na tekstilnem trgu. Vsled velike nadprodukcije, se bori avstrijska tekstilna industrija s tako krizo, kakor je ni videla že desetletja. Na Slovenskem obstoja še precejšnje številce tekstilnih tovarn, niti ena pa ni v slovenskih rokah. Če izda vsak Slovenec samo 50 K na leto za tekstilno blago, to je za obleko, perilo itd. moramo plačati čez 60 milijonov kron letnih. Ako so se znižale cene vsled krize samo za 10 odstotkov, si prihranimo 6 milijonov kron.

Dokler smo kolonija nemškega in češkega kapitala, nam more vsaka industrijska kriza v tem oziru več koristiti, nego škodovati. Kar izgubi naša lesna industrija, pridobimo še v večji meri na drugih poljih.

Kaj pa smemo pričakovati v bližnji bodočnosti? Politično obzorje je še precej temno in radi tega si je tudi gospodarstvo na nejasnem. Avstrijski kapital ni še dovolj močan, da bi se moral emancipirati od politike. Zadnja kriza je dokazala enobenih razočaranj v zunanji politiki, si moremo še sedaj napraviti približno sliko o bodočem gospodarskem razvoju. Denar je postal jako dober kup. Na dunajski borzi notirajo obresti po 4%, kaj več ali manj, kakor je ravno dispozicija trga. V inozemstvu so obresti še nižje, n. pr. v Berlinu po 2 $\frac{1}{2}$ —3%, v Parizu pa 2 $\frac{1}{2}$ —3%, ter v Londonu po 2 $\frac{1}{2}$ %. Te obresti veljajo pa samo za kredit na kratko dobo. Hipotekarni kredit je mnogo bolj drag, n. pr. na Dunaju po 5—6%. Sedanja denarni trg nam kaže dve zanimivosti. Eno smo že omenili, namreč veliko razliko med obrestmi za kratko in dolgo dobo. Drugič pa se jako težko dobi denar, akoravno so obresti tako nizke. V prejšnjih časih je bilo mnogo denarja na razpolago bodisi za trimesečne menice, ali pa na hipoteko, ako so bile obresti nizke. Danes pa vidimo čudno prikazen: borzni diskont znaša na Dunaju komaj 4%, drugje še celo samo 2 $\frac{1}{2}$ %, vključno temu pa je denarni trg jako tesen. Zakaj neki? Kapitalist je postal nezaupljiv! Posodi denar na kratko dobo po jako nizki ceni; za dolgo časa pa se noče vezati, ker se boji političnih preobratov. Tako si lahko razlagamo dejstvo, da notira namreč naša 4%tna renta le nekaj malega čez 80, obrestuje se tedaj skoro po 5%. Radi tega vlada tudi v slovenskih deželah še vedno denarna stiska. Mi rabimo dolgotrajen kredit, večinoma na hipoteko. Tak denar pa je tudi na Dunaju še vedno drag.

V obče se je denarni trg tekom zadnjih mesecev precej zboljšal. Ni sicer nastopila ona obilica, kakor leta

1909, vendar je dovolj denarja, da si polagoma opomore avstrijska industrija. Ta denarna pletora ni enodnevna; smemo upati, da bo trajala še precej dolgo. S tem je podan eden glavnih predpogojev za izboljšanje položaja industrije. Splošno vlada mnenje, da smo že prekorčili najnižji nivo in da se bližamo boljšim časom. Obilo faktorjev podpira to naziranje. Nemško gospodarstvo je mnogo bolj krepko kakor naše. Tam se je že začelo gibati živahnejše življenje v nekaterih industrijskih strokah in se splošno sodi, da bo prišla tekem enega leta nova konjunktura. Z Nemčijo pa je avstrijska industrija v jako ozkih stikih, tako da doseže val novega industrijskega življenja na Nemškem tudi Avstrijo ter jo potegne — četudi v še precejšnji razdalji — za seboj.

Pričakuje se tedaj zopetni razcvit industrije. Vendar je treba vpoštevati velike izpremembe, ki so nastopile tekom zadnjih dveh let. Balkan se je našemu eksportu odtujil, ali prav za prav ga je naša zunanja politika primorala, da si je poiskal nemški, francoski in italijanski trg. Vsaka veleindustrija pa je dandanes vezana na eksport. Sicer si skušajo avstrijski industrijski priboriti stari trg v Srbiji, na Grškem in Romunskem, a to se jim le v redkih slučajih posreči. Da si bomo pridobili ono pozicijo na Balkanu, katero smo imeli do leta 1912, upa le malokdo. Še drugi faktor bode zadrževal bližajočo se konjunkturo. Vsakomu je znano, s kako vnmemo se oborožujejo vse evropske velesile. Narodni gospodarji v tem pojavu pred vsem neizmerno mnogo človeških moči, ki se siloma odstranijo od produktivnega dela ter morajo ostati, vsaj za sedaj, neproduktivni. Od nekaj so imele države neproduktivne sloje, vendar se more varovati pravo razmerje med produktivnimi in neproduktivnimi. Pri nas, v Avstriji, smo prekorčili tekom zadnjih dveh let to zdravo, pravo razmerje. Vsakoletni prihranek cele avstro-ogrške monarhije se ceni na nekaj čez 2 milijardi kron. Izdatki za celokupno vojaštvo prekašajo pol milijarde. K tej vsoti je treba prišteti izredne izdatke za vojne ladje, utrdbe itd. S tem pa ni še izčrpana cela vsota, katero mora plačati narodno gospodarstvo za vojaštvo. Kajti med izdatki je treba vpoštevati tudi ono, kar bi vojaki zaslužili, ako bi se pečali s kakim produktivnim poslom. Koliko bi to doseglo, je težko reči. Vendar se ne seže previsoko, ako se cenijo skupni izdatki, — to kar izdamo in to kar bi lahko prihranili — na eno milijardo kron. Ako znašajo vsi prihranki komaj nekaj malega čez 2 milijardi kron, porabimo za vojaštvo skoro polovico. V prejšnjih časih se je nabiral del tega denarja v bankah, v hranilnicah itd. ter je podpiral industrijo in ji pripomogel do procvita. Sedaj so ti reservoirji, vsaj do polovice izčrpani. Industrija si bode sicer opomogla iz sedanjega prekernega položaja, vendar ne bode mogla tako procvitati kakor nekaj, ker ji bo primanjkoval denar. Sedaj lahko uganemo, zakaj se tako težko dobi denar na Slovenskem in drugod na Avstrijskem. V prejšnjih časih je bil denar vsakokrat po krizi, n. pr. leta 1902 in leta 1909, v obilici na razpolago in se ga je dobilo po jako nizki ceni. Da se bo povrnila ona zlata doba — vsaj v doglednem času — ne smemo upati.

Ogrsko hmeljarstvo.

Norimberk, začetkoma maja.

Po izkazu ogrskega poljedelskega ministrstva se je ogrsko hmeljarstvo v minulemu letu zopet povečalo. L. 1904. je merilo s hmeljem zasajeno zemljišče 696 ha, l. 1912 — 2176 ha in l. 1913 — 2507 ha; ogrsko hmeljarstvo se je torej v 10. letih počevalo.

Množina lanskega pridelka je izmed vseh dosedanjih največja in je znašala 44.608 centov à 50 kg; leta 1912. se je pridelalo 36.400 centov, l. 1904. pa 5726 centov à 50 kg. Hmeljski pridelek se je torej na Ogrskem v zadnjih 10. letih poosmeril.

Povprečno se je minulo leto na 1 ha pridelalo 178 centov à 100 kg — za nekaj desetini manj, kot v letu 1912., vendar za 100% več, kot leta 1904.

Rodovitnost ogrskih hmeljišč se lahko razvidi iz sledečega: Bavarsko je pridelalo v minulemu letu povprečno na 1 ha 76, Češko 82, Štajersko 122 in Ogrsko 178 centov à 100 kg.

Povprečno se je lansko leto prodal ogrski hmelj po 128 K 13 v za 50 kilogramov; te primeroma nizke cene so povzročile nesrečne predprijave hmelja.

Med tem, ko se je na Ogrskem v pretečenih 10. letih s hmeljem zasajeno zemljišče od 696 ha dvignilo

na 2507 ha, se je na Bavarskem v isti dobi skrčilo od 24.374 ha na 17.476 ha, v drugih državah Nemškega cesarstva od 37.888 na 27.048 ha in na Angleškem od 47.799 na 35.676 acres (1 acres = 4046 a).

Izvanredno lepi uspehi ogrskega hmeljarstva spodbujajo k vednemu razširjanju te dobičkonosne panoge kmetijstva; za slučaj, da se to razširjevanje ne bode ustavilo, se bode težišče vsega avstrijsko - ogrskega hmeljarstva polagoma nagnilo proti vzhodni strani monarhije.

Vendar ne morem drugače, kakor da svarim pred preobširnimi razmnoževanjem hmeljišč, kajti tudi »hmeljska drevesa« ne rasto do neba.

Žiga Utiš.

Kaj se naj južnoštajerski hmeljarji učijo iz tega poročila? — Upoštevajo naj v polni meri načelo in prizadevanje hmeljarskega društva, ki se glasi: Pri malih stroških pridelati obilo lepega blaga.

— Čudna zgodba orijentskih železnic. Že več mesecev se pogaja Avstro - Ogrska s Srbijo zaradi vzhodnih železnic makedonskih, ki so po zmagoviti vojni pripadle Srbiji. Po svoji stari metodi je naše zunanje ministrstvo začelo proti Srbiji z ofenzivno taktiko. Med drugimi zahtevami je Avstro - Ogrska zahtevala tudi pravico za stavbo železniške proge Užice - Vardište in tarifne ugodnosti za avstrijsko blago. Svoje zahteve je motivirala avstrijska vlada s trditvijo, da so dunajske banke nakupile 51 odstotkov akcij vzhodnih železnic ter je imenovala svojega zastopnika Müllerja, ki je imel polnomoč teh dozdavnih lastnikov 51 odstotkov akcij. In tedaj so izdali nekaj čudnega. Lastništvo dunajskih bank je samo fiktivno, denar za akcije sploh ni bil plačan in akcije so ostale v depozitu v Švici. To situacijo je hitro izrabila Francija ter predlagala internacionaliziranje vzhodnih makedonskih železnic. Medtem so na nasvet zastopnika francoskih kapitalistov grof Vitalija izdelali v Belgradu za nenavadno histrojni načrt za razširjenje železniške mreže v Makedoniji in predlog, naj postane železnica do Soluna internacionalno podjetje, katerega bi se udeležile Srbija, Avstro - Ogrska, Francija in — Rusija. Tedaj se pa začne intriga Italije. Naša draga zveznica se je spomnila, da bi mogla tudi ona biti soigralka, in prosila je na Dunaju, naj jo sprejmejo v družbo štirih »entente à quatre«. Korak Italije je izzval nevarnost, da se pojavi enaki apetit, kakor v Italiji tudi v Nemčiji, Angliji itd. in da pridemo tako od vzhodnih železnic lahko in hitro k novemu splošno evropskemu zapletljaju. — Na Dunaju so se ustrašili ter so rekli, da je vendar boljše pogajati se direktno z Belgradom ter nekoliko popustiti. Srbski min. predsed. Pašić je takoj izrazil situacijo ter povabil k sebi Müllerja. Z Dunaja so sporočili v Rim, da italijanska zahteva ni dovolj motivirana in v Rimu so se revanžirali s tem, da se je v Parizu priložilo poleno proti — Avstriji. Pariz se je združil s Petrogradom in spojenca sta poslala na Dunaj ponižen opomin, da pravzaprav Avstrija nima do vzhodne železnice nobenih pravic, ker ni kupila njenih akcij in jih tudi ne bo več kupila iz enostavnega vzroka, ker nima potrebnega denarja. Francozi so se tudi ponudili, da prevzamejo dozdavne avstrijske akcije, pripravljene v Švici v depozitu. In posledica vsega tega je, da se je težišče tega vprašanja preselilo z Dunaja v — Belgrad in Pariz, kjer se bo tudi odločilo. Ta odločitev bo najbrže taka, da odpade vprašanje internacionalizacije te železnice in da bo vroga Srbija odkupiti železnico, kar bo za Srbijo najugodnejše. Ta rezultat bi pomenjal nov poraz Berchtoldove politike. In največjo zaslugu pri tem bi imela naša zvesta zaveznica Italija.

— Državna konjerejska darila za kobile in žrebce se bodo leta 1914. delila: a) za kobile z žrebdom, ki še sesa ali je že odstavljen; b) za mlade zaskočene kobile, in za žrebce v naslednjih 11 konkurenčnih postajah: dne 28. maja ob 8. uri dopoldne v Postojni za konje žrebčarniškega plemena, dne 29. maja ob 9. uri dopoldne na Vrhniki za konje žrebčarniškega in mrzlokrvnega plemena, dne 4. junija ob 1. uri popoldne v Bohinjski Bistrici za konje mrzlokrvnega plemena, dne 5. junija ob 8. uri dopoldne v Lescah za konje mrzlokrvnega plemena, dne 17. junija ob 1. uri popoldne v Mengšu za konje mrzlokrvnega plemena, dne 18. junija ob 8. uri dopoldne v Kranju za konje mrzlokrvnega plemena, dne 6. avgusta ob 10. uri dopoldne v Trebnjem za konje žrebčarniškega plemena, dne 7. avgusta ob 1. uri popoldne v

Kočevju za konje žrebčarniškega plemena, dne 8. avgusta ob 8. uri dopoldne 8. avgusta ob 10. uri dopoldne v Škofelci za konje žrebčarniškega in mrzlokrvnega plemena, dne 12. avgusta ob 8. uri dopoldne v Št. Jerneju za konje žrebčarniškega plemena, dne 13. avgusta ob 8. uri dopoldne v Mokronogu za konje žrebčarniškega plemena.

Reforma konkurznega reda.

Gospodarski svet že davno zahteva reformo konkurznega reda, ki je popolnoma zastarel. Zdaj bodo končno ugodili tej stari zahtevi. V justičnem ministrstvu so sestavili komisijo za to vprašanje. V tej komisiji so tudi zastopniki pravniške teorije in prakse. Komisija dela že več mesecev. Novela bo izdelana še tekom tega leta. Kdaj jo pa reši parlament, še ni gotovo.

— Vzorni obrat za elektroinštalacije. Prihodnja taka delovna perioda, ki jo priredi k. kr. obrtnospoševalni urad na Dunaju, se prične, kakor nam sporoča tukajšnji zavod za pospeševanje obrti, meseca junija. Prošnje za sprejem je nemudoma vložiti potom tukajšnjega zavoda za pospeševanje obrti, kjer se lahko pozivedo tudi natančnejša določila za sprejem.

— Znižanje poštne. V angleški poslanski zbornici je sporočil Heateu, da je angleška vlada odobrila predlog poštne ministra, naj se svetovna poština zniža na 10 cent. francoske vrednote. Ta predlog bodo predložili kongresu svetovnega poštne društva, ki se vrši meseca decembra. Predlog bo najbrže sprejet. Morda bomo že od novega leta naprej plačevali nižjo poštino.

Darila.

I. izkaz darovalcev za spomenik Jos. Počivalniku. Po 10 K so darovali: G. L. Pečanka, A. Tykač, D. Klobučar, B. Kajželj in Jos. Mulaček. Po 5 K so darovali: G. A. Šarabon, neimenovan, dr. Tominšek, dr. Pestotnik, dr. Kavčnik, M. Černe, A. Bukovic, dr. Pavlin, C. Dolenc, Jos. Malenšek, V. Flere, M. Drahsler, gospa Franja dr. Tavčarjeva. Po 3 krome so darovali: G. inž. Šega, L. Kenda, M. Krapeš, Peruzzi, A. Su-

šteršič, J. Čad, V. Turk, V. Oražem, dr. F. Černe, ga. Štef. Paulinova, gdč. E. Pribil, Mar. Nigrin, Amalija Dežman, Boža Hilbert. Po 2 K so darovali: G. dr. Jenko, dr. Tavčar ml., A. Štrukelj, Iv. Azman, D. Rosina, B. Vodeb, Harambaša, T. Menčinger, A. Volk, J. Kramar, A. Novak, dr. Demšar, Iv. Kernc, J. Urbanč, E. Rozman, Alif. Breznik, Porš, Iv. Vouk, D. Mikuš, C. Toman, F. Gogala, V. Vošnjak, H. Ruprecht, R. Paulič, A. Petelin, V. Carlaris, J. Lavrič, pl. Trnkoczy, Iv. Hrast, J. Pretnar, A. Trstenjak, E. Tujec, A. Petrič, ga. Mar. Kokaljeva, A. Podkrajškova, gdč. V. Podkrajšek, A. Zabukovec, E. Svetek, Mili Kenda, Z. Prelovec, J. Volk, A. Štrekelj, neimenovan, Po 1 K so darovali: G. Hrovatin, Deu, Medič, Lokar, Kuhar, Burgstaler, Zorko, Kneissel, Hodko, Sušič, Cescutti, Novak, Martin, Puc, neimenovan, neimenovan, Gorup, Iv. Kenda, Borštink, Šibenik, Južna, Vuk, Ožbolt, Leskovec, V. Rus, Votavaz, dr. Lah, Držar, Ig. Novak, Iv. Rus, Lisac, Delacorda, Seljak, Pungartnik, dr. Mole, prof. Jug, Žmitek, dr. Lavrenčič, dr. Pučnik, dr. Fetič, notar Hudovernik, Črne, Iv. Črne, E. Černe, F. Zupančič, Brajer, Proft, Vadal, Urečar, Pečnik, Zabukovec, Derganc, Peruzzi, St. ing. Mihlič, ing. Zupanc, ing. Mačkovšek, Pip, Lenček, Praprotnik, Vrtačnik, Jesenko, Hiti, Lovšin st., Taškari, Bernot, Tomažič, Dreksler, Vodopivec, Potočnik, neimenovan, Wanek, Staroveski, neimenovan, eden iz Most, Slovenec iz Reke, Škerjanec, neimenovan, Šeme, Mešek, neimenovan, Kuralt, neimenovan, gdč. P. Peterlin, L. Potrato, T. Bogataj, Lindnerjeva, A. Gorup, O. Černe, P. Zabukovec, P. Jančigaj, P. Jerman, A. Potočnik, V. Zamaškar, Mihličič, A. Kobau, Grohar, Orel, Rant, Černe, Slivar, Müller, Štembov, neimenovan, Welletz, Vidic, Dežman, ga. M. Azman, gdč. Gorjanc, Šircelj, Jeršek, Pogačnik, Goršič, Novohradsky. Sokol v Ribnici daroval 5 K 40 v. Omizje pri Zupančiču 14 K. Odbor izreka najtoplejšo zahvalo vsem darovalcem ter prosi še nadaljnjih prispevkov. — Josip Mulaček, predsednik. D. Gorup, blagajnik.

Državnozborna nadomestna volitev.

7. okraj: Postojna.

Dne 19. majnika 1914. (Avtentični izkaz.)

Občina	Glasov	Oddanih glasov	Neveljavnih	Praznih	Veljavnih	Pogajnik	Laurenčič	Razno
Okraj Postojna:								
Postojna	653			16	577	160	417	
Studen	173			2	153	68	85	
Bukovje	121				103	59	44	
Košana	391				287	187	97	
Šmihel	427			13	374	256	109	
Št. Peter	810		1	9	603	356	247	
Slavina	404			9	372	189	183	
Okraj Il. Bistrica:								
Celje	61				53	29	24	
Trnovo	638			12	563	372	191	
Il. Bistrica	166			4	148	23	124	1
Knežak	593			7	533	288	245	
Jablanica	411			4	330	238	90	2
Janežovo brdo	22				22	7	15	
Kilovec	57				56	20	36	
Prem	100				98	61	37	
Ratežovo brdo	33				27	24	3	
Smerje	61				57	24	33	
Zagorje	216				202	92	110	
Okraj Senožeče:								
Britof	91			3	84	37	47	
Famlje	70		3		63	17	46	
Hrenovice	539		1	13	468	256	212	
Laze	48			1	45	4	39	
Dolenjavas	114			9	98	59	39	
Senožeče	56		1	15	210	39	171	
Sinadole	46		7	5	33	13	20	
Gor. Vreme	89			5	72	16	56	
Okraj Vipava:								
Budanje	243			3	202	147	55	
Erzelj	94			4	83	52	31	
Goče	128				126	72	54	
Lože	114			8	103	57	45	
Vrhopolje	206			2	201	132	68	
Planina	183		2		173	108	65	
Podkraj	193				166	101	63	
Podraga	127		2	1	121	58	63	
Slap	114			5	108	56	51	
Šturje	259		2	7	220	184	36	
Ustje	90			5	82	38	44	
Št. Vid	364		4	20	323	160	161	
Vrabče	204		1	6	182	63	119	
Col	226			5	183	102	76	
Vipava	328		2	10	293	152	140	
Okraj Lož:								
Staritrg	787			16	660	410	249	
Blake	455		15	22	397	281	113	
Lož	127			3	124	54	69	

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Nepremočljivost betonske in bologne spna malta.
Osušenje vlažnih zidov in prostorov.
Protivremenn odporne stene, kamor lije dot in fasade s belim
površini samo

„STEARIT“ Neutrpiliv za vsako novo stavbo. Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co. Prodajna pisarna in zaloga T. P. Vidlo & Co. v Ljubljani.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANC

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini
A. & E. Skaberné
Mestni trg 10.

Velika izbira! Solidna postrežba!

Svetovnoznana najboljša
Puch
vozna kolesa se dobe samo pri
IGN. VOK
tovarniška zaloga
šiv. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica šte. 7
(zravn. sodnijo).

Motorno kolo
Nekarsulm 2 1/2 HP se proda
za K 280.— 1977
Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Slovenski zavod.
Sanatorij „Mirni dom“
pošta Gornja Kungota pri Mariboru
za notranje in živčne bolezni.
Celo leto odprto, zmerne cene. Govori se
slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodnom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specialiti-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rasljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega
jubila. mostu. 10
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajin južne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani.

Fr. P. Zajec
izprašan optik,
zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd. 123
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr.
obratno moderno urejena delavnica
Najnovejši cenik brezplačno!

PATENTE
vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob državni
cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice, električna razsvet-
ljava, moderno urejeno sobo z balkonom iz razgledom na morje. Vodovod z
gorsko vodo. — Zmerne cene.

Modni salon
Stuchly-Maschke
ŽIDOVSKA ULICA 3
Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst
najfinjših in najmodernejših
damske in otroške slavnike kakor tudi športne čepice
po znano nizkih cenah.
Zalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

V skladišču blaga
Malvina Weisz

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1.96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1.96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1.96
3 komadi brisače, izvrstne	1.96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1.96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1.96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratkih) nogavic	1.96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1.96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1.96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1.96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1.96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1.96
1 komad ženska srajca iz šifona	1.96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1.96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1.96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1.96
1 komad predpasnik iz klota, olupšan v vsakršnih fazonah	1.96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezeninami	1.96
1 komad svileni šerpa ali ruta	1.96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1.96
1 komad svileni robec (ruta) prima	1.70
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1.96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2.90
1 komad šal	2.50
1 komad bluza za izhod	1.96
12 komadov brisalk za prah	1.96
2 komada dekliska predpasnika iz kretona	1.96
1 komad posteljna preproga	1.96

Pošilja se tudi po poštne povzetju,
ako blago ne ugaja, se denar vrne.

1939

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127
cvetlični salon
samo pod Trnčo šte. 2.
poleg Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke
A. KUNC
Ljubljana.
Bogata zaloga blaga za
naročila po meri.
Priznana najfinjša izvršitev.
Najnižje cene!
Ceniki na razpolago.

Senzacijska Razmnoževalni aparat „Opalograph“.
iznajdba!

Opalografični način razmnoževanja po-
tom neizbravljive
steklene (opalne)
plošče pomeni ve-
likanski preobrat na
polju razmnoževanj
posebno pa litogra-
fije in hektografije.
Gre se tu za ve-
likansko iznajdbo, ki
temelji na posebni
kombinaciji kemije,
litografije in galva-
noplastike.

Aparat je tako preprost, da lahko vsak nevažen takoj napravi več tisoč kopij od
enega originala, ki se piše z tekočim črnilom ali pisalnim strojem. Pri tem aparatu
ne pride nobena masa, želatina ali gosto črnilo v poštev in tudi ne zahteva nobene
stiskalnice itd. Zmožnost razmnoževanja na tem aparatu je brezmejna, tako da se
lahko napravi vsako število odtisov. Za funkcijo, trpežnost in neizbravljivost aparata
se prevzame vsako jamstvo. V najkrajšem času prodalo se je že na tisoče aparatov.
V Ljubljani na pr.: c. kr. dež. vlad., c. kr. davčnemu uradu, Mestnemu magistratu
in sto drugim uradom, bankam, trgovcem, glasbenim društvom itd.
Aparat se dobiva v vsakem formatu že od K 60.— dalje. Brezobvezno razkazovanje.
Cenik in vzorci tiska zastoj na razpolago. 1077

THE REX GO., Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 7, nasproti
glavne pošte (Hotel pri Maliču I. nadstr.). Telefon šte. 38.
Zaloga pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebščin ter am. pisalnih oprev.

GORČEVA
A. GOREC
LJUBLJANA, MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 57 14. NOVISVET
NASPROTIVOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI TROVČENIK
BREZPLAČNO

Priporočamo specialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne trdke
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.
Najnovejšo KOSTUME Najnovejša
Domače obleke. Prašni plašči. Moško, damsko, perilo. Športne čepice, moderce.
BLUZE KRILA
Otroške oblekice in obleke za mladenke.
Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.
Pošilja na izbiro tudi na deželo.